

Keuzenota

Teylingen, dromen van kunst en cultuur

*Versie: 3 maart 2009
Vastgesteld: 23 april 2009
Opsteller: Dieke van Venrooij*

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Waarom een kunst- en cultuurbeleid?	7
1.3	Missie en strategie	8
1.4	Beleidskaders	9
1.5	Afbakening	13
1.6	Centrale vraag en deelvragen	13
1.7	Doel van deze nota.....	13
1.8	Opbouw van de nota.....	14
2	Dromen over kunst en cultuur in Teylingen	15
2.1	De strategie van Warmond als kunst- en cultuurdorp.....	15
2.1.1	Droom.....	15
2.1.2	Effecten van de strategie Warmond kunst- en cultuurdorp	17
2.1.3	Voorbeelden van (meetbare) resultaten.....	18
2.2	De strategie van de actieve participatie ofwel de amateurkunst	20
2.2.1	Droom.....	20
2.2.2	Effecten van de strategie van de actieve cultuurparticipatie ofwel de amateurkunst	24
2.2.3	Voorbeelden van (meetbare) resultaten.....	25
2.3	De strategie van de passieve participatie ofwel cultuurbeleving.....	26
2.3.1	Droom.....	26
2.3.2	Effecten van de strategie van de passieve participatie ofwel cultuurbeleving	29
2.3.3	Voorbeelden van (meetbare) resultaten.....	30
2.4	De strategie van de cultuureducatie.....	31
2.4.1	Droom.....	31
2.4.2	Effecten van de strategie cultuureducatie.....	33
2.4.3	Voorbeelden van (meetbare) resultaten.....	34
2.5	De strategie van cultureel erfgoed en volkscultuur	35
2.5.1	Droom.....	35
2.5.2	Effecten van de strategie van cultureel erfgoed en volkscultuur	37
2.5.3	Voorbeelden van (meetbare) resultaten.....	38
3	Keuze strategieën, doelgroepen en ambitieniveaus	39
3.1	Strategieën en doelgroepen.....	39
3.2	Ambitieniveaus	41
4	Welke rol kiest Teylingen?	43
4.1	Rolverdeling tussen de gemeente en het culturele veld	43
4.1.1	Stimuleren.....	43
4.1.2	Faciliteren.....	44
4.1.3	Monitoren	45
5	Conclusies, aanbevelingen en beslispunten	46

Samenvatting

Aanleiding

Nu wij als nieuwe gemeente Teylingen drie jaar op weg zijn, vinden wij een gemeentelijke visie op kunst- en cultuurbeleid van groot belang.

Wij denken namelijk dat er nog veel meer kansen zijn om van Teylingen een aantrekkelijke, leefbare gemeente te maken op het gebied van kunst en cultuur zowel voor haar eigen inwoners als voor mensen buiten Teylingen.

Waarom een kunst- en cultuurbeleid?

Allereerst zijn kunst en cultuur op zich van belang voor een zinvolle en plezierige vrijetijdsbesteding, voor artistieke expressie en ontwikkeling. Daarbij is kunst een vrijplaats voor vrije meningsuiting, waarbij sociale kwesties aan de kaak worden gesteld en maatschappelijke verandering op gang wordt gebracht. Het maatschappelijk belang van kunst en cultuur kan ook op verschillende manieren in verband worden gebracht met diverse beleidsterreinen. Zo kunnen kunst en cultuur allerlei gunstige effecten tot gevolg hebben op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie.

Missie en visie

De gemeente Teylingen profileert zich als een kunst- en cultuurgemeente. Naast water en waterrecreatie is kunst en cultuur een tweede sterke pijler van onze gemeente.

Wij hebben een aantal sporen waarlangs wij onze missie en onze dromen willen waarmaken. Deze sporen worden in deze nota verder uitgewerkt.

Beleidskaders

Het Teylingse Kunst- en cultuurbeleid vloeit mede voort uit het rijksoverheidsbeleid, het provinciaal beleid, de cultuurnota 2009-2012, de wet maatschappelijke ondersteuning, het nieuwe welzijnsbeleid Teylingen, een aantal maatschappelijke trends in Nederland en in Teylingen, het toerisme- en recreatiebeleid, het seniorenbeleid, het jeugd- en jongerenbeleid, het onderwijsbeleid, het voorzieningenbeleid, het architectuur-, monumenten- en bouwbeleid, het bibliotheekbeleid, het subsidiebeleid, het vrijwilligersbeleid en het sportbeleid in Teylingen.

Afbakening

Kunst en cultuur liggen dicht bij het beleidsterrein recreatie en toerisme. Er zijn overlappingen, maar er zijn ook verschillen. Het is daarom van belang om de scheiding tussen beide beleidsterreinen duidelijk te maken.

Tot het terrein van het kunst- en cultuurbeleid rekent de gemeente in deze nota o.a.:

- beeldende kunst: schilder- en tekenkunst, fotografie, beeldhouwkunst, moderne media, kunst in de openbare ruimte
- podiumkunsten: theater, muziek, dans, filmkunst
- literatuur: boeken, gedichten, strip
- cultuureducatie
- cultureel erfgoed: monumenten, landschappen, molens, religieus erfgoed, volkscultuur, archieven, archeologie, natuur – of cultuurhistorische verenigingen

In deze nota wordt cultuureducatie op scholen als strategie uitgewerkt. Buitenschoolse cultuureducatie o.a. ook voor volwassenen is ondergebracht in de strategie van de actieve participatie bij de culturele instellingen voor amateurkunst.

Centrale vraag en deelvragen

Met deze nota willen wij tot een antwoord komen op de volgende centrale vraagstelling:

- Welke twee strategieën kiest de gemeente Teylingen om zich te profileren als een aantrekkelijke, leefbare gemeente op het gebied van kunst en cultuur voor haar eigen inwoners en/of voor bezoekers van buiten de gemeente ?

De centrale vraag wordt onderverdeeld in de volgende deelvragen:

- Voor welke doelgroepen kiezen we?
- Voor welk ambitieniveau kiezen we?
- Welke rol speelt de gemeente bij de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid?
- Welke beleidsinstrumenten zet de gemeente Teylingen in?

Doel van deze nota

Deze nota is bedoeld voor een kaderstellend debat in de gemeenteraad. Aan de hand van deze keuzenota kan de gemeente komen tot het stellen van prioriteiten in het kunst- en cultuurbeleid voor de gemeente Teylingen voor de komende vijf jaren.

Dromen over kunst en cultuur in Teylingen

In deze keuzenota worden vijf strategieën nader uitgewerkt. Het gaat hierbij nog niet om concrete toekomstplannen en uitwerkingen, maar om **dromen** over hoe Teylingen er over een aantal jaren uit kan zien. De lezer wordt hierbij uitgenodigd mee te dromen. Sommige dromen zijn gemakkelijker te verwezenlijken dan andere. Het is vanzelfsprekend dat de strategieën niet "los van elkaar" gezien kunnen worden. Passieve kunstbeleving gaat vaak vooraf aan actieve kunstbeleving. Om te kunnen produceren, moet je ook zien, luisteren en beoordelen. Toch zullen er accenten gelegd moeten worden, waarbij de andere strategieën ondersteunend kunnen zijn. Deze keuzenota geeft verheldering over de vijf strategieën, hun effecten (outcome) en de voorbeelden van meetbare resultaten (output). Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om twee strategieën uit te kiezen, om doelgroepen aan te wijzen en om het ambitieniveau aan te geven.

Effecten strategieën en doelgroepen

Strategie 1	Warmond kunst- en cultuurdorp
effecten	Als we kiezen voor de strategie Warmond kunst- en cultuurdorp, kiezen we voor een focus op één kern. Echter, Warmond heeft zoveel te bieden op het gebied van kunst en cultuur, dat het de moeite waard is om hierop beleid te maken. In Warmond kunst- en cultuurdorp liggen kansen op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie. Het zou jammer zijn om deze kansen niet te benutten.
Doelgroep	We willen in eerste instantie zoveel mogelijk eigen inwoners uit Teylingen naar Warmond trekken. Warmond moet voor hen een aantrekkelijk dorp zijn, waar het leuk is te vertoeven. Daarbij richten we ons op jonge gezinnen met kinderen en hun grootouders (empty nesters). Daarnaast willen we ons richten op het aantrekken van toeristen uit de regio en van de kust.
Strategie 2	actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst
effecten	Als we kiezen voor de strategie actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst, dan richten we ons daarbij op heel Teylingen. We kiezen dan voor mogelijkheden voor een zinvolle en plezierige tijdsbesteding, ruimte voor creativiteit, uiting en ideevorming, versterking van de sociale cohesie, talentontwikkeling en benutten van excellentie, regionale samenwerking en leukere, meer uitgebreide evenementen. Er wordt optimaal gebruikgemaakt van de subsidiemogelijkheden van de provincie en van het rijk.
Doelgroep	Wij willen ons richten op alle inwoners van Teylingen, waarbij met name jongeren tot en met 23 jaar speciale aandacht krijgen en waarbij aandacht is voor eenzaamheidsbestrijding bij ouderen vanaf 65 jaar. Jongeren hebben een heel leven voor zich, waarin zij veel plezier en profijt kunnen hebben van een goede culturele ontwikkeling. Dit heeft op zijn beurt weer een positieve uitstraling naar de Teylingse samenleving. Omdat zij in de regel minder draagkrachtig zijn dan inwoners die ouder zijn, wil de gemeente de groep jongeren op diverse manieren stimuleren om actief deel te nemen aan kunst en cultuur. Ouderen kunnen soms eenzaam zijn en zijn niet altijd in staat om dit te doorbreken. Door hen meer te betrekken bij kunst- en cultuuractiviteiten wil Teylingen deze groep betrekken bij de samenleving.
Strategie 3	passieve cultuurparticipatie ofwel cultuurbeleving
effecten	Als we kiezen voor de strategie van de passieve cultuurparticipatie ofwel cultuurbeleving, dan richten we ons daarbij op heel Teylingen. We kiezen dan voor de mogelijkheid om in Teylingen te kunnen genieten van (professionele) hoogwaardige kunst en cultuur. Hierbij staat het kunnen

	genieten van het werk van anderen centraal en wordt minder aandacht besteed aan het zelf en samen met anderen maken van kunst, ofwel de amateurkunst. Hierdoor staat de sociale cohesie en de talentontwikkeling in de amateurkunst ook minder centraal. Er is aandacht voor het cultureel erfgoed, zoals musea en volkscultuur en er is ook aandacht voor kunst in de openbare ruimte.
Doelgroep	Wij willen ons richten op alle inwoners van Teylingen, toeristen en bezoekers. Empty nesters zijn van harte welkom in Teylingen voor een dagje uit met hun kinderen en kleinkinderen. Aanstormende Nederlandse talenten in de beeldende kunst en in de podiumkunsten kunnen in Teylingen expositieruimten en podia vinden.

Strategie 4	cultuureducatie
effecten	Als we kiezen voor de strategie van de cultuureducatie, dan richten we ons daarbij op de jeugd van Teylingen. We kiezen ervoor dat jongeren op de Teylingse scholen in aanraking komen met kunst en cultuur en dat zij kennis, kunde en vaardigheden krijgen op dit gebied. Zij worden aangemoedigd om later een keuze te kunnen maken voor een zinvolle en plezierige tijdsbesteding en zij leren belangstelling, erkenning en waardering te hebben voor de kunst, voor elkaar, voor elkaars werk en voor het cultureel erfgoed van hun omgeving. Zo wordt voor straks een basis gelegd voor binding, sociale cohesie, samenwerking, talentontwikkeling en creativiteit.
Doelgroep	Wij willen ons richten op de jeugd van de basisscholen en van scholen voor het voortgezet onderwijs in Teylingen.

Strategie 5	Bestaande kwaliteiten ofwel cultureel erfgoed en volkscultuur
effecten	Als we kiezen voor de strategie van het cultureel erfgoed en de volkscultuur, dan kiezen we voor de ontwikkeling en het mooi houden van Teylingen en haar cultureel erfgoed, zoals monumenten, landgoederen, archeologie, molens, religieus erfgoed. Ook kiezen we voor het in stand houden van de volkscultuur, zoals verhalen uit het verre verleden, gewoonten, gebruiken en rituelen. Dit zorgt ervoor dat er kennisoverdracht plaatsvindt van de historie van de omgeving van de ene generatie op de andere generatie. Hiermee wordt de eigen identiteit vergroot en het bewustzijn dat men zuinig moeten zijn op het Teylingse "kunstwerk", dat door de eeuwen heen gemaakt is. De aandacht voor het cultureel erfgoed en voor de volkscultuur creëert kansen op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie.
Doelgroep	Wij willen ons richten op alle inwoners van Teylingen, op toeristen en bezoekers. Hierbij wordt met name gedacht aan empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen. De cultureel erfgoedactiviteiten zijn met name ook geschikt voor basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Keuze strategieën

Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om maximaal twee strategieën te kiezen. Dit betekent overigens niet dat er helemaal geen aandacht wordt geschonken aan de overige strategieën Deze zullen echter een ondersteunende rol spelen.

Keuze doelgroepen

Een belangrijke keuze die ook moet worden gemaakt is of de kunst en cultuur in Teylingen uitsluitend bedoeld is voor de eigen inwoners, voor de toeristen of voor beide doelgroepen. De bewoners zijn een belangrijke doelgroep, omdat zij ook recreëren in hun eigen gemeente en omdat zij de ambassadeur zijn van Teylingen. Ook moet een keuze gemaakt worden voor de leeftijdscategorie. Volgens het recreatie- en toerismebeleid moet Teylingen zich richten op de bewoners en de regionale actieve empty-nesters & gezinnen met jonge kinderen. Volgens het Teylingse jeugdbeleid moet het beleid gericht zijn op jongeren en volgens het Teylingse seniorenbeleid ook op ouderen in het kader van eenzaamheidsbestrijding.

Keuze ambitieniveaus

De door de gemeente beoogde effecten (outcome) en producten (output) van het kunst- en cultuurbeleid kunnen liggen op verschillende ambitieniveaus:

- Effecten en producten met een laag ambitieniveau zijn makkelijk en op kortere termijn te realiseren.
- Effecten en producten op een middelbaar ambitieniveau zijn minder makkelijk te realiseren.
- Effecten en producten op een hoog ambitieniveau zijn op een moeilijke wijze en gedurende een langere periode te realiseren.

Hoe moeilijker de activiteit is te realiseren, hoe meer financiële middelen, inzet en tijd nodig zijn. Het gaat daarbij ook om de afhankelijkheid van andere partijen. Vooralsnog zullen wij bij de keuze van het ambitieniveau ons richten op een laag tot en met middelbaar ambitieniveau en uitgaan van de reeds beschikbare middelen voor de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid. Bij de uitwerking van deze keuzenota zal blijken of dat een reële gedachte is of dat wij bij de gemeenteraad een verzoek tot heroverweging zullen neerleggen en om meer geld zullen vragen.

Rolverdeling tussen de gemeente en het culturele veld

De rol van de gemeente bestaat hoofdzakelijk uit het maken van beleid, het stimuleren, het faciliteren en het monitoren. De gemeente heeft de rol van opdrachtgever en de instellingen hebben de rol van ondernemer. De gemeentelijke rol is sturend waar het gaat om gemeentelijke beleidsuitgangspunten en gemeenschapsgeld. De gemeente houdt zich niet bezig met de inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst en cultuur, omdat dit geen overheidszaak is. De gemeente moet zorgen voor de culturele (basis-) infrastructuur.

Gevolgen voor subsidieafspraken

Eén van de belangrijkste beleidsinstrumenten van de gemeente is de subsidieverstrekking. De keuze die naar aanleiding van deze nota gemaakt wordt is van invloed op het subsidiebeleid. In de beleidsnota zal hierover een paragraaf worden opgenomen.

De subsidieverstrekking vindt plaats conform de op 5 februari 2009 vastgestelde subsidieverordening. De gemeente stelt in haar subsidiebeleid een aantal criteria voor die meewegen bij de subsidieverstrekking:

- betrekken van jongeren bij de activiteiten
- activiteiten voor de bestrijding van eenzaamheid bij ouderen

Beslispunten

Tenslotte wordt in deze keuzenota de vraag aan de gemeenteraad voorgelegd om te besluiten:

1. twee strategieën te kiezen voor de verdere uitwerking van het kunst- en cultuurbeleid
2. akkoord te gaan met de keuze van de doelgroepen, behorende bij de strategieën
3. akkoord te gaan met de voorgestelde ambitieniveaus: laag en middelbaar

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Nu wij als nieuwe gemeente Teylingen drie jaar op weg zijn, vinden wij een gemeentelijke visie op kunst- en cultuurbeleid van groot belang.

De drie voormalige gemeenten hadden kunst en cultuur in hun welzijns- / subsidieprogramma opgenomen, maar van een gemeentelijk beleid op dit terrein was geen sprake.

In de eerste plaats vinden wij het realiseren van een goed cultureel klimaat een doel op zich, maar wij vinden dat cultuur ook een middel kan zijn om andere gewenste effecten te krijgen op andere beleidsterreinen.

Wij denken namelijk dat er nog veel meer kansen zijn om van Teylingen een aantrekkelijke, leefbare gemeente te maken op het gebied van kunst en cultuur zowel voor haar eigen inwoners als voor mensen buiten Teylingen.

In de vergadering van de commissie Welzijn van 9 september 2008 is de startnotitie Kunst en Cultuur besproken. In de volgende paragrafen worden de belangrijkste punten van deze startnotitie weergegeven.

1.2 Waarom een kunst- en cultuurbeleid?

Kunst

Kunst staat middenin de maatschappij. Kunst biedt mensen een zinvolle vrijetijdsbesteding, het geeft plezier, het helpt je jezelf te ontwikkelen en het zet je aan het denken. Artistieke expressie geeft zelfrespect en toekomstperspectief.

Vaak is kunst een vrijplaats voor vrije meningsuiting. Daarmee is kunst een effectief middel om sociale kwesties aan de kaak te stellen en maatschappelijke verandering op gang te brengen.

Individuele kunstenaars of kunstenaars in collectief verband zoeken naar alternatieve oplossingen en andere waarheden. Een vrije maatschappij heeft die culturele innovatie nodig. Kunst is daarom ook een doel op zich, als zingeving van ons bestaan.

Cultuur

Cultuur is een breder begrip en omvat meer dan kunst alleen; het omvat alles dat door een samenleving wordt voortgebracht. Hierbij valt te denken aan kunst, wetenschap, literatuur, architectuur en tradities.

Cultuur heeft een bindende functie voor de inwoners van een gemeenschap. Cultuur heeft invloed op de identiteit van een bevolking. Cultuur zorgt voor een uitstraling, waarop een bevolking trots kan zijn. Zij bevordert dat de ene plaats zich onderscheidt van de andere, dat de ene plaats anders is dan de andere.

Het maatschappelijk belang van kunst en cultuur kan op verschillende manieren worden belicht en in verband worden gebracht met diverse beleidsterreinen. Zo kunnen kunst en cultuur allerlei gunstige effecten tot gevolg hebben op het gebied van maatschappelijk beleid, ruimtelijk beleid en op het gebied van toerisme, recreatie en economie.

Door een zo groot mogelijke deelname aan het culturele leven ontstaat ruimte voor talentontwikkeling, ontwikkeling van de identiteit, een aantrekkelijk leefklimaat, vermindering van anonimiteit en daarmee verhoging van het gevoel van veiligheid, binding en sociale cohesie en participatie ook door zwakkere groepen en individuen.

Ook ontstaat ruimte voor de kwaliteit van de openbare ruimte, de kwaliteit van wonen en leefomgeving en het behoud en de ontwikkeling van het cultureel erfgoed. Deze effecten hebben hun uitstraling op alle inwoners van Teylingen van jong tot oud. De inzet van kunst en cultuur activiteiten kan samen met andere instrumenten direct of indirect een positieve bijdrage leveren aan ontwikkelingen op het gebied van jeugd, ouderen, onderwijs, sport, openbare orde en veiligheid.

Kunst en cultuur moeten er in de eerste plaats zijn voor de plaatselijke bevolking, maar culturele voorzieningen kunnen ook een verbinding hebben met het economische beleid. Zo kan het cultuurtoerisme zich ontwikkelen en kan er sprake zijn van een gunstig vestigingsklimaat.

Met goede voorzieningen van kunst en cultuur wordt de aantrekkelijkheid van de gemeente versterkt voor bijvoorbeeld de vestiging van nieuwe inwoners, ondernemers, kunstenaars en galeriehouders.

Waarom een gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid?

Bovengenoemde effecten zijn redenen waarom wij het belangrijk vinden dat kunst en cultuur wordt gestimuleerd en dat een kader wordt aangegeven voor ontwikkelingsmogelijkheden.

Ook is in het beleidsdocument "Tussen ambitie en realisme" 2006-2010 aangegeven dat aandacht besteed moet worden aan het aantrekkelijker maken van de kernen door o.a. meer culturele voorzieningen en de ontwikkeling van Warmond tot kunst- en cultuurdorp ¹.

1.3 Missie en strategie

Missie

De gemeente Teylingen profileert zich als een kunst- en cultuurgemeente. Naast water en waterrecreatie is kunst en cultuur een tweede sterke pijler van onze gemeente.

In deze tweede sterke pijler van Teylingen is alle ruimte voor diverse vormen en stijlen van kunst- en cultuuruitingen.

Deze cultuuruitingen kunnen in Teylingen naast elkaar plaatsvinden en krijgen ruimschoots de mogelijkheid om te experimenteren en elkaar te inspireren. Er moet in Teylingen een chemie ontstaan tussen de verschillende kunst- en cultuuruitingen en de verschillende vormen waarin dat plaatsvindt. De link met het water is daarbij waar mogelijk een uitgangspunt.

Visie

Wij hebben een aantal sporen waarlangs wij onze missie en onze dromen kunnen waarmaken:

1. De strategie van Warmond ontwikkelen tot een kunst- en cultuurdorp

Met name de kern Warmond, het groene pittoreske dorp, leent zich er bij uitstek voor om zich te ontwikkelen tot hét cultuurdorp van de Randstad. Wij willen daarom bewerkstelligen, dat Warmond de aandacht trekt van professionele kunstenaars en ondernemers. Teylingen wil deze kunstenaars prikkelen om zich er te vestigen en om in deze kern hun werk te doen. Hierbij wordt gedacht aan bijvoorbeeld exposities, ateliers, kleine galerieën, juweliers, edelsmeden en de aanleg van een beeldentuin.

Ook moet Warmond met regelmaat "bruisen" van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur.

2. De strategie van de actieve participatie in culturele activiteiten (amateurkunst)

Zelf tekenen, dansen schrijven, toneelspelen, filmen enzovoorts is actieve kunstbeoefening.

Amateurkunst is het beoefenen van kunst uit passie en liefde, zonder daarmee primair in het levensonderhoud te willen voorzien. De amateurkunstenaar geniet daar al dan niet samen met andere beoefenaars en/of publiek van en wil het best mogelijke bereiken binnen de beschikbare vrije tijd. Tijdens het proces van actieve kunstbeoefening leren mensen zich kunstzinnig uit te drukken. Daarbij ontwikkelen zij kennis van materialen, gereedschappen en instrumenten en verwerven zij vaardigheden en technieken. Door het stimuleren dat veel mensen kunst beoefenen wordt een bijdrage geleverd aan een creatieve en harmonieuze samenleving en sociale cohesie. Amateurkunst is terug te vinden in de beeldende kunst, dans, muziek, schrijven en in theater ^{2 3}.

De gemeente Teylingen wil een klimaat scheppen, waarin haar inwoners de mogelijkheid hebben actief te zijn op het gebied van amateurkunst.

3. De strategie van de passieve participatie in culturele activiteiten (kunstbezoek, cultuurbeleving)

Onder passieve participatie in culturele activiteiten wordt verstaan kunstbezoek, zoals een bezoek aan het theater, dansvoorstellingen, film, exposities en tentoonstellingen.

De gemeente Teylingen wil een klimaat scheppen, waarin haar inwoners en bezoekers de mogelijkheden hebben zich te verdiepen in kunst en cultuur door kunstbezoek.

4. De strategie van de ontwikkeling van de cultuureducatie

Het maken van kunst is onlosmakelijk verbonden met het leren van en over kunst, met inbegrip van de technische vaardigheden om een kunstvorm te beoefenen. Vaak is kunst en cultuureducatie op school of elders het startpunt van iemands kunstzinnige loopbaan.

Cultuureducatie laat mensen kennismaken met kunst- en cultuuruitingen en verdiept het inzicht daarin. Cultuureducatie wordt in de praktijk gehanteerd als verzamelbegrip voor kunsteducatie, erfgoededucatie en media-educatie. Soms wordt literatuureducatie daarbij nog apart vermeld.

In deze nota wordt onder cultuureducatie in Teylingen verstaan de educatie voor jongeren op het gebied van kunst en cultuur in het regulier onderwijs (basisscholen en middelbare scholen).

¹ Gemeente Teylingen, tussen ambitie en realisme werkprogramma, 2006, blz. 3 en aanbiedingsbrief, 2006, blz. 4.

² www.cultuurnetwerk.nl

³ www.kunstfactor.nl

De gemeente Teylingen wil een klimaat scheppen, waarin haar inwoners en met name jeugdigen de mogelijkheden hebben om te leren over kunst, erfgoed, media en literatuur en hierdoor hun inzicht daarin kunnen verdiepen.

5. De strategie van het benutten bestaande kwaliteiten kunst en cultuur (cultureel erfgoed, volkscultuur)

Sporen uit het verleden in het heden die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn, maken onderdeel uit van het cultureel erfgoed. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en landschappen. Maar ook het daaraan verbonden immaterieel erfgoed, zoals verhalen, gewoonten of rituelen.

Wij hebben de wens dat de kernen Sassenheim, Voorhout en Warmond (nog) aantrekkelijker en leefbaarder worden voor inwoners en bezoekers van Teylingen door het beter benutten van de culturele kwaliteiten⁴.

1.4 Beleidskaders

Het Teylingse Kunst- en cultuurbeleid vloeit mede voort uit het rijksoverheidsbeleid, de wet maatschappelijke ondersteuning, het provinciaal beleid, een aantal maatschappelijke trends in Nederland en in Teylingen, het gemeentelijk beleid (kadernota), het recreatiebeleid, seniorenbeleid, jeugd- en jongerenbeleid, het onderwijsbeleid, voorzieningenbeleid, subsidiebeleid, vrijwilligersbeleid en het sportbeleid in Teylingen.

Kort samengevat zijn de belangrijkste punten uit deze beleidskaders:

Rijksoverheidsbeleid

- Stimuleren excellentie, begeleiding, ontwikkeling en doorgroei van toptalent
- minder schotten tussen de verschillende kunst- en cultuur sectoren
- participatie en bevorderen dat cultuur meer mensen bereikt
- mooier Nederland door architectuurbeleid en monumentenzorg
- verankering van een sterke cultuursector

5

Provinciaal beleid

- mooi houden van het kunstwerk "Holland" en het waarborgen en versterken van de kwaliteit van de leefomgeving.
- het waarborgen en versterken van het bezoek- en vestigingsklimaat
- innovatieve projecten die actieve deelname aan kunst en cultuur stimuleren
- versterken van de positie van de regionale omroepen
- regionale samenwerking met andere gemeenten, cultuurinstellingen en faciliterende organisaties

6

⁴ Gemeente Teylingen, startnotitie kunst en cultuur, behandeld in de commissie Welzijn op 9 september 2008

⁵ Plasterk, dr. Ronald H.A., Kunst van Leven, Hoofdlijnen cultuurbeleid, Ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschappen

⁶ Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland, Concept Cultuurplan "Mooi en meedoen" 2009-2012, 2 juni 2008

⁶ Provincie Zuid-Holland, Cultuurplan 2009-2012, "Mooi en meedoen, Méér ruimtelijke kwaliteit en cultuuparticipatie"

Gemeentelijk beleid

- Doorgaan met het investeren in sport- en cultuuraccomodaties en evenredig laten meegroeien met de groei van de bevolking
- Versterken kunst- en cultuuruitingen
- profileren van Warmond als cultuurdorp
- versterken van de theaterfunctie
- sociale cohesie versterken door een bloeiend verenigingsleven op het gebied van kunst en cultuur
- meer verbinding tussen sport, cultuur en onderwijs
- meer deelname door jeugd aan buitenschoolse activiteiten
- investering in typisch Teylinger kwaliteiten op het gebied van kunst en cultuur
- Teylingen is een millennium gemeente
- Herinrichting van het terrein rond de Ruïne van Teylingen
- Investing in ontmoetingsruimte voor ouderen
- Bevorderen participatie en sociale cohesie in alle kernen
- In Warmond onderwijs- en welzijnsvoorzieningen centraliseren

7

Wet Maatschappelijke Ondersteuning / nieuw welzijnsbeleid voor Teylingen

- het betrekken van burgers bij het maatschappelijk leven, zoals ook de maatschappelijk zwakkere groepen en individuen
- door middel van participatie vergroten van eigen verantwoordelijkheid en de verantwoordelijkheid voor elkaar
- het toegankelijk maken en houden van het culturele leven en daarmee het versterken van de civil Society
- wegnemen fysieke en financiële belemmeringen
- gevarieerd aanbod aan voorzieningen

8 9

Lokale trends

- een sterke stijging van het aantal ouderen in Teylingen
- verdeling van de inwoners over de drie kernen (42% in Sassenheim en Voorhout en 16% in Warmond)
- stijging van het aantal jongeren in Teylingen tot 2015
- hoger aantal huishoudens met kinderen in Teylingen

Maatschappelijke trends in Nederland

- 25% van de Nederlanders behoort tot de groep van 55 plusser
- Het opleidingsniveau van de consumenten is enorm gestegen met als gevolg dat ze kritischer en mondiger worden
- In de vrije tijd nemen het internet en de e-mail een belangrijke plaats in
- Veel mensen bezoeken wel eens een museum, een theater en/of een concert, maar de groep van de regelmatige bezoekers is klein
- We raken ons er steeds meer van bewust dat we meer van de aarde afpakken dan teruggeven. Consumenten eisen in toenemende mate van leveranciers, dat ze kunnen aantonen dat ze Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
- Er bestaat steeds meer behoefte aan sociaal contact (socialisering)
- Arrangementen zijn erg populair
- Behoeft aan een zo kwalitatief mogelijk ingedeelde vrije tijd
- Er bestaat een trend naar de "drie-generatie-uitjes"
- Het bezoeken van attracties en evenementen, buitenrecreatie, cultuur, recreatief winkelen en uitgaan zijn populair in Zuid-Holland
- Hobby, verenigingsactiviteiten en cursussen zijn iets minder in trek in Zuid-Holland

10

⁷ Gemeente Teylingen, Kadernota 2009-2012, Teylingen. Kiezen voor eigentijdse ambities, 17 april 2009

⁸ Maatschappelijke Ontwikkeling, WMO beleidsplan 2008-2011, Sassenheim, Voorhout, Warmond, blz. 11.

⁹ Gemeente Teylingen, Nieuw Welzijnsbeleid voor Teylingen, mei 2008

¹⁰ www.brickmeetsbyte.com (artikel Erasmus Food Management Instituut) en Roes, Theo, *facts en figures in the Netherlands*, Den Haag: Sociaal Cultureel Planbureau, (2008), p. 69

Marketing plan / recreatievisie

- Doelgroep actieve empty-nesters & gezinnen met jonge kinderen
- Doelgroep inwoners van Teylingen
- Drie-generatie uitjes (grootouders, ouders, kinderen)
- Cultureel erfgoed
- Uitbouwen sterke punten als Panorama TulipLand, de Ruïne van Teylingen en Warmond als cultuurdorp
- Evenementen en attracties dagvullend maken door aanvulling vanuit kunst- & cultuur
- Duidelijke informatie over het vrije tijdsaanbod
- Kwaliteitsimpuls kunst- en cultuuractiviteiten
- Koppeling tussen kunst en cultuur watersport, vaarroutes, fiets- en wandelpaden, natuur en evenementen.
- Richten op dagtoerisme met daarin kunst- en cultuuractiviteiten
- Cultuurroute door kerndorpen
- Vertegenwoordiging vanuit de kunst- en cultuursector in het promotieplatform
- Vanuit recreatie en toerisme worden ook bijdragen geleverd aan culturele evenementen

Seniorenbeleid

- plaats voor ontmoeting door kunst- en cultuur en de daarvoor nodige ruimtes
- drempel om deel te nemen aan activiteiten laag houden
- senioren krijgen de gelegenheid hun kennis en kunde in te zetten als zij dit willen
- met het aanbod rekening houden met de nieuwe rol (van opvoeder van kleinkinderen) van senioren in het maatschappelijk leven
- contacten tussen allochtone en autochtone ouderen door kunst- en cultuuractiviteiten
- eenzaamheidsbestrijding

11 12

Jeugd- en jongerenbeleid

- alle kinderen moeten aanspraak kunnen maken op mogelijkheden om hun vrije tijd naar hun eigen interesse, behoeften en talenten invulling te geven.
- de jeugdigen tot 12 jaar doen dit zo veel mogelijk in hun eigen woonkern, de oudere jeugd ook in de andere kernen of in andere gemeenten.
- de gemeente heeft een faciliterende rol door het beschikbaar stellen van subsidies of locaties.
- de ontplooiingskansen van de jeugd worden kwalitatief en kwantitatief vergroot.
- er is geen jongerenwerk meer in Warmond, waardoor vanuit het jongerenwerk ook geen stimulans is om deel te nemen aan kunst- en cultuuractiviteiten
- over een paar jaar is er vanuit het jongerenwerk in Voorhout voor de groep 16+ meer ondersteuning nodig voor kunst en cultuur activiteiten
- samenwerking tussen het jongerenwerk en andere partijen in het culturele veld kan verbeterd worden

13 14

Onderwijsbeleid

- uitwerken van de brede school in Teylingen in relatie met kunst- en cultuur
- versterken combinatie naschoolse opvang en kunst- en cultuur
- uitwerken mogelijkheden van combinatiefuncties met betrekking tot kunst en cultuur

15

¹¹ Maatschappelijke Ontwikkeling, Seniorennota Teylingen 2008-2011, Sassenheim, Voorhout, Warmond, blz. 33, 34 en 36

¹² Gesprek met adviseur ouderen

¹³ Gemeente Teylingen, conceptnota (Op)groei in Teylingen, Integraal jeugdbeleid 2009-2012, blz. 37

¹⁴ Gesprek met jongerenwerkers

¹⁵ www.minocw.nl

Architectuur-, monumenten- en bouwbeleid

- Voor het einde van 2009 beschikt de gemeente over een archeologische kaart
- De gemeente betaalt via een subsidieregeling mee aan het onderhoud van monumentale panden
- Er is geen beleid ontwikkeld over het onderhoud van kunstwerken in de openbare ruimte
- In de welstandsnota worden criteria gehanteerd ten aanzien van gebieden en objecten
- Archeologie en monumenten hebben geen aparte status in de welstandsnota

Bibliotheekbeleid

- De openbare bibliotheek, de plaatselijke toegangspoort tot kennis, schept een essentiële voorwaarde voor levenslang leren, onafhankelijke besluitvorming en de culturele ontwikkeling van individuen en maatschappelijke groeperingen.
- De bibliotheek Bollenstreek is een partner, stimulator, makelaar en faciliterend orgaan en participant, wanneer het gaat over de culturele functie
- Zo moet de bibliotheek een warehouse zijn van kennis en informatie, een centrum van cultuur en educatie, een encyclopedie van kunst en cultuur, een inspiratiebron van lezen en literatuur en een podium voor ontmoeting en debat.
- De bibliotheek doet onderzoek naar de behoefte van bezoekers van de bibliotheken aan cursussen, workshops, tentoonstellingen en lezingen, ontmoeting en debat
- De bibliotheek Bollenstreek is gericht op andere culturele instellingen en neemt deel aan sociaal-culturele netwerken, zoals het promotieplatform
- De bibliotheek Bollenstreek neemt deel aan de provinciale pilot voor de inrichting van culturele Uitpunten

16

Subsidienota gemeente Teylingen

- Subsidies worden aan instellingen verstrekt indien zij met het uitvoeren van activiteiten bijdragen aan verwezenlijking van doelen die zijn vastgesteld in het gemeentelijk beleid
- Instellingen moeten activiteiten ontplooiën die voldoen aan het gemeentelijk welzijnsbeleid; zij moeten passen in de bevordering van de leefbaarheid in Teylingen
- de gemeente subsidieert instellingen conform het bepaalde in subsidieverordening maatschappelijke ondersteuning
- Kunst en cultuur behelzen alle activiteiten die een bijdrage leveren aan beeldende vorming, muzikale vorming, dramatische vorming, dansante vorming en audiovisuele vorming, alsmede educatieve projecten (kunsteducatie)
- Subsidiering van deze activiteiten vindt als volgt plaats (artikel 25):
 - . Bibliotheekwerk: vaste bijdrage per functie plus exploitatietekort backoffice
 - . Instrumentele muziekverenigingen: vaste bijdrage per jeugdlid
 - . Creatieve vorming: vaste bijdrage in huurkosten
 - . Oudheidkundige instellingen: vaste waarderingssubsidie
 - . Theaterprogrammering: vaste bijdrage per seizoenprogramma
 - . Kunst- en cultuurprojecten: vaste bijdrage per evenement

17

¹⁶ Gemeente Teylingen, Visie Bibliotheek Teylingen, december 2008

¹⁷ Gemeente Teylingen, Subsidieverordening, 5 februari 2008

Vrijwilligersbeleid

- Het steunpunt vrijwilligerswerk organiseert cursussen op het gebied van fondsenwerving
- In 2009 wordt bij voldoende belangstelling een tweede beursvloer georganiseerd
- De gelden voor de maatschappelijke stage die opgenomen zijn in de algemene uitkering van het gemeentefonds, worden voor dit doel en voor de vrijwilligersondersteuning aangewend

18

1.5 Afbakening

Kunst en cultuur versus recreatie en toerisme

Kunst en cultuur liggen dicht bij het beleidsterrein recreatie en toerisme. Er zijn overlappingen, maar er zijn ook verschillen. Het is daarom van belang om de scheiding tussen beide beleidsterreinen duidelijk te maken.

Het gaat in deze visie niet om de ontwikkeling of organisatie van recreatieve toeristische activiteiten, maar om de bijdrage die vanuit kunst en cultuur aan deze activiteiten geleverd kunnen worden.

In deze keuzenota kunst en cultuur wordt een visie gegeven op de wijze waarop de gemeente Teylingen kunst en cultuur kan stimuleren en bevorderen .

Tot het terrein van het kunst- en cultuurbeleid rekent de gemeente in deze nota

Beeldende kunst (schilder- en tekenkunst, fotografie, beeldhouwkunst, en moderne media) theater, muziek, dans, filmkunst, architectuur, mengkunst (cross-over), literatuur, strip, cultuureducatie en cultureel erfgoed (monumenten, landschappen, molens, religieus erfgoed, volkscultuur, archieven, archeologie, natuur – of cultuurhistorische verenigingen, kunst in de openbare ruimte).

Cultuureducatie

Cultuureducatie vindt zowel plaats op de basisscholen, het voortgezet onderwijs als bij de (amateur) cultuurinstellingen.

In deze nota wordt de cultuureducatie op scholen als strategie uitgewerkt. Cultuureducatie voor volwassenen is ondergebracht in de strategie van de actieve participatie, bij de culturele instellingen voor amateurkunst.

1.6 Centrale vraag en deelvragen

Met deze nota willen wij tot een antwoord komen op de volgende centrale vraagstelling:

Welke twee strategieën kiest de gemeente Teylingen om zich profileren als een aantrekkelijke, leefbare gemeente op het gebied van kunst en cultuur voor haar eigen inwoners en/of voor bezoekers van buiten de gemeente ?

De centrale vraag wordt onderverdeeld in de volgende deelvragen:

- *Voor welke doelgroepen kiezen we?*
- *Voor welk ambitieniveau kiezen we?*
- *Welke rol speelt de gemeente bij de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid?*
- *Welke beleidsinstrumenten zet de gemeente Teylingen in?*

1.7 Doel van deze nota

Deze nota is bedoeld voor een kaderstellend debat in de gemeenteraad. Aan de hand van deze keuzenota kan de gemeente komen tot het stellen van prioriteiten in het kunst- en cultuurbeleid voor de gemeente Teylingen voor de komende vijf jaren.

Specifiek:

¹⁸ Gemeente Teylingen, vrijwilligersbeleid Teylings Goud, 10 juli 2008

In deze keuzenota wordt een aantal strategieën beschreven, waaruit een politieke keuze gemaakt wordt. De strategieën zijn nog niet geheel uitgewerkt, maar geven wel de richting aan. Na vaststelling van deze keuzenota volgt een beleidsnota. De kaders hiervoor worden aangegeven door de werkgroep "Bestuurlijke vernieuwing".

Meetbaar:

Er moeten instrumenten ontwikkeld worden om de effecten van het kunst en cultuurbeleid meetbaar te maken en te monitoren. In 2009 vindt een 0-meting plaats.

Acceptabel:

Er moet draagvlak zijn voor de inhoud van de nota bij de betrokken culturele instellingen, bij gemeentelijke deskundigen en bij de inwoners.

Realistisch

In eerste instantie wordt gedacht in termen van mogelijkheden, maar het advies moet wel realistisch zijn. Dat wil zeggen dat het advies niet in strijd is met juridische bepalingen, financiële kaders, uitvoeringsmogelijkheden, veiligheid, planologische mogelijkheden, tijdsbepalingen, technische mogelijkheden, natuur- en milieu bepalingen.

Tijdgebonden:

In de nota wordt een periode van vijf jaar genoemd, waarbinnen het beleid moet zijn uitgevoerd.

1.8 Opbouw van de nota

In [hoofdstuk 2](#) worden vijf strategieën uitgewerkt en wordt de lezer gevraagd mee te dromen over Warmond als kunst- en cultuurdorp, over amateurkunst in Teylingen, over hoogwaardige kunst en cultuurbeleving, over leren over kunst, over cultureel erfgoed uit verlogen tijden en over volkscultuur. Deze dromen worden verder vertaald naar verwachte effecten op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie.

In [hoofdstuk 3](#) worden per strategie voorstellen gedaan voor doelgroepen voor het kunst- en cultuurbeleid en voor het ambitieniveau van de beoogde effecten en producten.

[Hoofdstuk 4](#) beschrijft de rol van de gemeente en de taak om het kunst- en cultuurbeleid te stimuleren, te faciliteren en te monitoren. Uiteindelijk worden in [hoofdstuk 5](#) conclusies weergegeven, worden aanbevelingen gedaan en wordt aan de gemeenteraad de vraag voorgelegd om zich over een aantal beslispunten uit te spreken.

2 Dromen over kunst en cultuur in Teylingen

In dit hoofdstuk worden de vijf strategieën uit paragraaf 1.3 nader uitgewerkt. Het gaat hierbij nog niet om concrete toekomstplannen en uitwerkingen, maar om **dromen** over hoe Teylingen er over een aantal jaren uit kan zien. De lezer wordt hierbij uitgenodigd mee te dromen. Sommige dromen zijn gemakkelijker te verwezenlijken dan andere. Sommige zullen vervallen, andere zullen nader worden uitgezocht en/of worden gerealiseerd.

Het is vanzelfsprekend dat de strategieën niet “los van elkaar” gezien kunnen worden. Passieve kunstbeleving gaat vaak vooraf aan actieve kunstbeleving. Om te kunnen produceren, moet je ook zien, luisteren en beoordelen. Toch zullen er accenten gelegd moeten worden, waarbij de andere strategieën ondersteunend kunnen zijn aan de gekozen strategie. Dit hoofdstuk geeft verheldering over de vijf strategieën, hun effecten en de voor- en de nadelen. Ook worden voorbeelden gegeven hoe de verwachte effecten gemeten kunnen worden. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om twee strategieën uit te kiezen. Deze keuze kan gevolgen hebben voor de subsidieverstrekking, zoals die nu in het Welzijnsprogramma is opgenomen, omdat de gemeente subsidies verstrekt aan culturele instellingen, die activiteiten ontplooiën passend binnen het gemeentelijk kunst- en cultuurbeleid en de daarin gemaakte keuzes.

Bij de verdere uitwerking van de keuzes zullen de culturele instellingen uit het veld en de inwoners betrokken worden.

2.1 De strategie van Warmond als kunst- en cultuurdorp

TEYLINGEN, DROMEN OVER DE GEMEENTE MET ÉÉN VAN DE CULTURELE TREKPLEISTERS VAN DE RANDSTAD: WARMOND!

2.1.1 Droom

Warmond staat voor de Teylingers, voor de bezoekers van de Randstad en de toeristen van de kust bekend als een prachtig plek om te bezoeken. Warmond is goed te bereiken per auto, per spoor en per boot. Voor dagjesmensen die niet voor de auto kiezen, kunnen de trein nemen naar het station in Sassenheim en vervolgens de bus nemen naar Warmond. Voor de watersportliefhebbers zijn er mogelijkheden om hun boot aan te meren in de gemeentelijke haven.

Warmond heeft veel te bieden en daarvan willen we iedereen mee laten genieten. Het cultuurtoerisme wordt hierdoor gestimuleerd. Warmond is sociaal, cultureel en economisch gezien een bloeiend en levendig dorp, waar het goed is om te leven, te werken en te recreëren.

Warmond staat met haar stijlvolle restaurants en terrasjes bekend als een culturele trekpleister in de Randstad. Zowel doordeweeks als in het weekend is voor de inwoners en voor bezoekers van alles te beleven op het gebied van kunst en cultuur. Warmond is met name interessant voor de bezoekers met volwassen kinderen (empty-nesters). Zij zijn met pensioen of bijna met pensioen en zijn nu wel toe aan een dagje genieten en aan ontspanning met iets meer luxe dan gemiddeld. Het liefst gaan zij op stap met hun volwassen kinderen en hun kleinkinderen.

In Warmond kan je terecht voor het bewonderen en kopen van kunst, kan je wandelend of fietsend genieten van kunst in de openbare ruimte of van het culturele erfgoed. In Warmond vinden het hele jaar door culturele evenementen plaats en kan men naar het theater of naar de film. Gunstige product-marktcombinaties zorgen ervoor dat arrangementen gecombineerd kunnen worden met culturele activiteiten. Een thema verbindt de activiteiten met elkaar.

Hieronder wordt de droom verder uitgewerkt in vier thema's beeldende kunst, kunstroutes en cultureel erfgoedroutes, evenementen en podiumkunsten. Beschreven wordt wat de gemeente Teylingen heeft bereikt over een periode van tien jaar.

Pijler A: Bewonderen en kopen van beeldende kunst in Warmond

In Warmond is plaats voor kunstenaars en hun talenten. Zij kunnen hier hun werk tonen en aan de koper aanbieden. Daarom is Warmond aantrekkelijk voor kunstenaars om te hier te blijven wonen of om zich hier te vestigen.

Warmond heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor kunsthandelaars, winkels, galerieën en expositiehouders. Doordat veel kunst te bewonderen en te kopen is in Warmond, vinden de inwoners van Teylingen en toeristen het leuk om in Warmond te zijn. Er is in Warmond wat te doen! Zij kunnen in de eerste plaats genieten van de kunst. Want kunst en cultuur biedt de mensen dat wat het leven waardevol maakt: schoonheid, hoop en respect. Het

genieten of kopen van een mooi beeld, het bewonderen van een schilderij, van keramiek of van een bijou. Het zijn de dingen die het leven veraangemen en die hiermee identiteit geven aan Warmond als kunst- en cultuurdorp.

Warmond is een nóg leuker en mooier dorp geworden de afgelopen jaren. Bezoekers en inwoners kunnen naast het bezoeken van winkels, galleries, exposities en tentoonstellingen terecht in de plaatselijke horeca. Op die manier is de interactie bevorderd tussen cultuur en ondernemerschap door de ontwikkeling van arrangementen.

Inwoners en bezoekers van Warmond kunnen hun bezoek aan het theater koppelen aan een kunstbezoek in de winkelstraat en zij blijven hierdoor langer in Warmond.

Om de schoonheid van Warmond extra te kunnen benadrukken is de afgelopen jaren geïnvesteerd in groenbeleid en –beheer.

Doelgroep:

- Gezinnen met jonge kinderen en hun grootouders vanuit Warmond, Teylingen en de regio
- Toeristen

Pijler B: Kunstroute en cultureel erfgoedroutes in Warmond

Met kunstroutes en cultureel erfgoedroutes genieten eigen inwoners en bezoekers van Warmond van kunst in de openbare ruimte en van het cultureel erfgoed. Zij leren over kunst en over het kunstbestaan in Warmond. Ook leren zij over het verleden, over lokale gewoonten en rituelen. Niet alleen volwassenen, maar ook basisschoolkinderen en kinderen uit het voortgezet onderwijs zijn met behulp van deze routes meer te weten gekomen over het verleden van hun omgeving. Meer bekendheid over en zichtbaarheid van openbare kunst en het cultureel erfgoed heeft inmiddels gezorgd voor meer binding met Warmond, hetgeen de aantrekkelijkheid om hier te komen of misschien zelfs te gaan wonen, heeft vergroot. Kunstroutes en cultureel erfgoedroutes zijn verbonden aan een bezoek aan de winkels, aan de horeca en aan evenementen.

Ook hebben kunstroutes en cultureel erfgoedroutes gezorgd voor het ontstaan van planologische verbindingen in Warmond en een hierop afgestemd groenbeleid.

Doelgroep:

- Gezinnen met jonge kinderen en hun grootouders vanuit Warmond, Teylingen en de regio
- Toeristen
- Basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Pijler C: Evenementen in Warmond

Evenementen als een kunstmarkt, kerstmarkt, schildersfestival, levende beelden festival, een kunstweek, een popconcert of "dichters aan huis festival" zijn niet alleen leuk om naar te kijken of te luisteren; zij hebben ervoor gezorgd dat er iets te doen is in Warmond. Warmond heeft een eigen identiteit en staat in de regio bekend als een dorp met levendigheid.

Inwoners en bezoekers kunnen genieten van wat zij tegenkomen op het gebied van kunst en cultuur. Mensen ontmoeten elkaar bij een evenement, hetgeen een gevoel geeft van saamhorigheid. Er is een podium voor kunstenaars en amateurkunstenaars, want tijdens de evenementen is er ruimte voor talenten en voor diverse vormen van kunst en cultuur.

Evenementen moeten nu eenmaal worden georganiseerd en hiervoor is steeds veel samenwerking nodig. Door samenwerking tussen de organisatoren van de evenementen en de culturele instellingen is een onderlinge hechte binding en sociale cohesie ontstaan. Bij deze samenwerking worden met name de Teylingse jongeren betrokken.

Door de organisatie van evenementen is Warmond een nóg leuker en levendiger dorp geworden. Het trekt bezoekers en inwoners aan. Deze bezoekers komen niet alleen af op het evenement, maar brengen vanzelfsprekend ook een bezoek aan de winkels en de horeca. Het is daarom voor ondernemers aantrekkelijk om zich in Warmond te vestigen, want in Warmond is klandizie. Zo hebben de evenementen de afgelopen jaren in Warmond een positief economisch effect tot gevolg gehad.

Het is gebleken dat voor evenementen voldoende ruimte nodig is. Dat leek in eerste instantie een probleem, echter met voldoende creativiteit zijn hiervoor tot ieders tevredenheid oplossingen bedacht.

Doelgroep:

- Gezinnen met jonge kinderen en hun grootouders vanuit Warmond, Teylingen en de regio
- Toeristen

Pijler D: Podiumkunsten/theater in Warmond

In Warmond zijn sinds jaren voldoende mogelijkheden om naar het theater te gaan. Er vinden 's middags met regelmaat familievoorstellingen plaats, waaraan opa's, oma's, vaders, moeders, en jonge kinderen uit Warmond en uit de regio tegen een betaalbare entreprijs veel plezier beleven. Zo kwamen kinderen al op een jonge leeftijd met theater in aanraking. Het is gebleken dat Warmond voor kinderen altijd een vertrouwde plek is gebleven, waar zij met hun familie veel ontspanning en plezier hebben beleefd. Waar zij de podiumkunsten hebben leren waarderen of waar een begin is gemaakt met hun eigen carrière als (amateur) podiumkunstenaar.

Misschien is Warmond daardoor voor hen wel een leuke plek om later te gaan wonen.

Een bezoek aan het theater kan gekoppeld worden aan een verjaardagspartijtje in Warmond, aan een bezoek aan een museum, kunst- en cultureel erfgoedroute of samen met je familie een bezoek brengen aan een restaurant in Warmond.

's Avonds vinden voor volwassenen twee tot drie keer per maand cabaret-, toneel- en muziekvoorstellingen plaats. Het theater is een plaats waar mensen bij elkaar komen en waar een gevoel van gezamenlijkheid en welbehagen tot stand kan komen.

Het theater in Warmond wordt al een aantal jaren zelfstandig gerund door vele vrijwilligers, waardoor sociale cohesie is ontstaan.

Vrijwilligers komen ook in contact met podiumkunstenaars. Warmond heeft zichzelf dus ook onder deze groep gepromoot. In het kader van maatschappelijke stages worden jongeren betrokken bij de theaterprogrammering. Deze aanpak is succesvol, want vele jongeren vinden hiermee een nuttige vrijetijdsbesteding.

Met theater Het Trefpunt is Warmond een leuker dorp geworden, hetgeen de aantrekkingskracht op eigen inwoners en bezoekers heeft doen toenemen. Een bezoek aan het theater kan altijd gecombineerd worden met een bezoek aan de horecagelegenheden in Warmond. Hiermee heeft Warmond de uitdaging aangenomen om een verbinding te leggen tussen podiumkunsten en ondernemers in Warmond. En met succes, want gebleken is dat dit heeft meegeholpen aan de versterking van het vestigingsklimaat voor ondernemers.

Doelgroep:

- Gezinnen met jonge kinderen en hun grootouders vanuit Warmond, Teylingen en de regio
- Toeristen
- Basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

2.1.2 Effecten van de strategie Warmond kunst- en cultuurdorp

Om te kunnen kiezen voor een strategie, is het voor de gemeente van belang om zich bewust te zijn van de gevolgen van die keuze. Kunst en cultuur heeft op zich niet alleen een intrinsieke waarde en staat niet op zichzelf, maar kan direct of indirect gevolgen hebben voor de samenleving. Het gaat daarbij niet alleen om wat het beleid daadwerkelijk oplevert, de zogenaamde output (zoals het aantal theatervoorstellingen of het aantal cursussen schilderen). Het gaat daarbij met name om de effecten die het beleid met zich meebrengt, oftewel de outcome (zoals sociale cohesie of vergroten aantrekkingskracht Warmond).

Daarom wordt in deze paragraaf nagedacht over de mogelijke effecten, de outcome die de strategie van Warmond kunst- en cultuurdorp met zich meebrengt op de beleidsterreinen maatschappij, ruimte, toerisme en economie van Teylingen. De afweging van deze effecten en de zwaarte ervan kunnen uiteindelijk leiden tot het besluit om wel of niet te kiezen voor deze strategie.

In onderstaand schema wordt een overzicht gegeven van mogelijke effecten.

Voordelige effecten strategie Warmond Kunst- en cultuurdorp (outcome)	Nadelige effecten strategie Warmond Kunst- en cultuurdorp (outcome)
<p>Maatschappij: Vergroten mogelijkheden om te kunnen genieten van kunst en cultuur in Warmond</p> <p>Er is meer levendigheid in Warmond waardoor meer sociale cohesie en betrokkenheid bij de samenleving</p> <p>Kunstenaren vestigen zich in Warmond</p> <p>Plaats voor talenten en podium</p> <p>Versterking eigen identiteit Warmond en trots op eigen gemeente</p> <p>Vergroten aantrekkelijkheid om te gaan wonen in Warmond</p> <p>Sociale cohesie en binding door samenwerking kunstenaars, culturele instellingen en inwoners om van Warmond een kunst- en cultuurdorp te maken</p> <p>Betrokkenheid jongeren bij deze samenwerking</p> <p>Ruimte: Ontstaan van een nog leuker dorp Warmond</p> <p>Aandacht voor het cultureel erfgoed in Warmond</p> <p>Aandacht voor openbare kunst in Warmond</p> <p>Ontstaan van interactie en verbindingen tussen cultuur en gevestigde ondernemers, zoals horeca en winkeltjes</p> <p>Mogelijkheden voor het ontstaan van planologische verbindingen in Warmond</p> <p>Mogelijkheden voor de ontwikkeling van het groenbeleid en beheer in Warmond</p> <p>Toerisme: Aantrekkingskracht op toeristen en eigen inwoners om in Warmond te recreëren.</p> <p>Ontwikkeling cultuurtoerisme in Warmond</p> <p>Economie: Vergroten aantrekkelijkheid vestigingsklimaat voor ondernemers in Warmond</p>	<p>Maatschappij: Minder nadruk op Sassenheim en Voorhout m.b.t. kunst en cultuur</p> <p>Ruimte: Zorg voor een drukker wordend Warmond en parkeerprobleem</p> <p>Toerisme Minder nadruk op Sassenheim en Voorhout.</p> <p>Economie:</p>

2.1.3 Voorbeelden van (meetbare) resultaten

De hierboven genoemde effecten zijn zo smart mogelijk gemaakt, maar zijn nog niet meetbaar. Hiervoor zullen ze nog nader geoperationaliseerd moeten worden in meetbare resultaten. Soms zal dat niet altijd mogelijk zijn. Om een resultaatmeting te kunnen doen is eerst een nul-meting nodig. Daarbij is het wel noodzakelijk om te weten welke resultaten in de toekomst belangrijk zijn. Resultaatmeting kan alleen plaatsvinden, wanneer er goede afspraken gemaakt zijn met degenen die moeten zorgen voor die resultaten, zoals culturele instellingen of de gemeente zelf. Belangrijk is dat ieder weet welke resultaten behaald moeten worden en wat van een ieder verwacht wordt. Voor de culturele instellingen moet immers duidelijk zijn welke effecten de gemeente voor ogen heeft met het kunst- en cultuurbeleid en hoe zij dit vertalen in hun activiteiten en in hun resultaatmetingen. Resultaatmeting en het tijdstip waarop dat moet gebeuren, gebeurt met hen in samenspraak en op verschillende tijdstippen.

Sommige resultaten worden al tijdens of kort na de beleidsperiode gemeten. Voor andere resultaten is misschien meer tijd nodig. Om duidelijk te maken hoe bovengenoemde effecten omgezet worden in meetbare resultaten volgen hieronder een aantal voorbeelden (SMART maken van de gewenste outcome naar output). Bij de monitoring van het beleid moeten echter ook de minder gewenste effecten worden meegenomen om een reëel beeld te krijgen.

Voorbeelden van (meetbare) resultaten (output) Warmond kunst- en cultuurdorp

Maatschappij:

- meer activiteiten op het gebied van kunst en cultuur in Warmond
- er is sprake van diversiteit in het aanbod van kunst en in kunstuitingen
- goede deelname aan de activiteiten door de doelgroepen
- het aantal kunstenaars dat zich in Warmond vestigt met hun ateliers
- aantal exposities en voorstellingen aankomende (jonge) kunstenaars
- aantal evenementen waarbij samenwerking is tussen de organisatoren van de kunstmarkten en de culturele instellingen in Teylingen
- aantal jongeren, dat deelneemt aan de organisatie van evenementen en culturele activiteiten
- er zijn activiteiten ontwikkeld op het gebied van het cultureel erfgoed in Warmond

Ruimte:

- Er is gemeentelijk beleid voor het behoud van cultureel erfgoed in Warmond
- Er is gemeentelijk beleid voor openbare kunst in Warmond
- Aantal arrangementen, waarbij kunst- en cultuurbezoek gekoppeld is aan horeca en shopping
- Er is een groenbeleid voor Warmond kunst- en cultuurdorp

Toerisme:

- meer toeristen en eigen inwoners komen naar Warmond kunst- en cultuurdorp
- meer evenementen

Economie:

- galeriehouders, horeca en winkels zijn gevestigd in Warmond

2.2 De strategie van de actieve participatie ofwel de amateurkunst

TEYLINGEN, DROMEN OVER DE GEMEENTE VAN DE AMATEUR KUNSTENAARS EN DE PARTICIPATIE!

2.2.1 Droom

In Teylingen is plaats voor creativiteit, want in Teylingen wonen creatieve mensen met goede ideeën. Mensen die het leuk vinden om met elkaar mooie dingen te bedenken en te maken. Ze vinden het leuk om naar elkaars kunst te kijken en van elkaars werk te genieten en te leren. Ze vinden het belangrijk om elkaar te stimuleren om kunst te maken. Inmiddels zijn in Teylingen vele mogelijkheden tot het volgen van cursussen en workshops. De inwoners hebben een gezamenlijke bezigheid, organiseren hieromtrent activiteiten en delen inzichten met elkaar. Hierdoor is de afgelopen jaren onderlinge binding ontstaan en zijn zelfs vriendschappen tot stand gekomen; want "niet alleen sport, maar ook cultuur verbreedert". Het voelt prettig en veilig in Teylingen, omdat er naar elkaar wordt omgekeken. Dat is een van de vele redenen waarom mensen graag in Teylingen willen wonen.

De inwoners van Teylingen zijn ervan overtuigd dat het maken van kunst iets losmaakt bij de mensen. Het is niet alleen een leuk tijdverdrijf, maar het zorgt er ook voor dat men niet vastroest en dat nieuwe ideeën ontstaan voor innovatie. Ook is het maken van kunst voor hen een uitingsvorm en het geeft voor hen aanleiding tot het met elkaar in debat komen over zaken, die belangrijk zijn in het leven.

Maar dit is niet het enige dat men belangrijk vindt in Teylingen als het gaat om kunst en cultuur. De afgelopen jaren hebben toptalenten in Teylingen zich gemanifesteerd. Teylingen staat bekend als de gemeente waar het "not done" is, dat talent verloren gaat in de massa, in de onmogelijkheden voor talentontwikkeling en/of in het gebrek aan wetenschap wat te doen met je talent. Teylingen is namelijk de gemeente van de "Toptalenten" in de amateurkunst. Teylingen is trots op wat haar inwoners "in huis hebben".

Hieronder wordt de droom verder uitgewerkt in negen thema's t.w. amateurkunst op verschillende ambitieniveaus, de wens van de amateurkunstenaar, regionale activiteiten, jeugd, ouderen, talentontwikkeling, evenementen en samenwerking. Beschreven wordt wat de gemeente Teylingen heeft bereikt over een periode van tien jaar.

Pijler A: Teylingen wil rekening houden met amateurkunst op verschillende ambitieniveaus

Ambitieniveaus in de amateurkunst

In Teylingen kan men amateurkunst (zoals beeldende kunst, podiumkunst en muziek) beoefenen op diverse ambitieniveaus, want niet iedere amateurkunstenaar heeft met kunst en cultuur hetzelfde doel voor ogen. Zo zijn er vele mogelijkheden op het recreatieve niveau om zich te kunnen ontspannen en om met anderen in contact te komen. Maar er zijn ook mogelijkheden voor de amateurkunstenaar die meer wil dan het recreatief bezig zijn en die zich ook verder wil ontwikkelen (het zogenaamde midden niveau).

Voor zover dat mogelijk is, stellen de culturele instellingen alles in het werk voor semi-professionals om ook te kunnen leren en presteren op het professionele/prestatie niveau, hetzij door eigen aanbod, hetzij door begeleiding en verwijzing naar mogelijkheden elders.

Pijler B: Teylingen wil rekening houden met wat een amateurkunstenaar wil

Wat wil een amateurkunstenaar?

Naast het niveau, waarop de amateur kunstenaar opereert, wordt in Teylingen in de amateurkunst ook onderscheid gemaakt in de activiteiten. Deze activiteiten zijn aan de ene kant heel verschillend, maar hangen aan de andere kant ook weer met elkaar samen. Een schilderij maak je tenslotte niet alleen om het maken zelf; je wilt ook graag dan anderen ernaar kijken. En een volgend schilderij moet nóg mooier worden en nóg meer tot de verbeelding spreken.

Een amateurkunstenaar wil namelijk in eerste instantie doen!

Daarom zijn in Teylingen volop mogelijkheden om samen met anderen actief mee te doen aan allerlei kunstuitingen en cultuuractiviteiten. Actieve participatie aan kunst- en cultuur is

voor iedereen, dus van jong tot oud, bereikbaar en het aanbod is gevarieerd en op een kwalitatief hoog niveau. Hier ontmoeten de professionele kunstenaars en amateurs elkaar.

Een amateurkunstenaar wil niet alleen doen, maar ook leren!

In Teylingen wordt de amateurkunstenaar volop in de gelegenheid gesteld om de kennis en/of vaardigheden op een hoger niveau te brengen of te verbreden. Er zijn diverse verenigingen en instellingen op het gebied van kunst- en cultuur, waar de Teylingse amateur kunstenaar met plezier in z'n vrije tijd cursussen en workshops volgt met betrekking tot beeldende kunst (schilder- en tekenkunst, fotografie, glaswerk, beeldhouwkunst, pottenbakken of moderne media), cultureel erfgoed en volkscultuur, kunstgeschiedenis, toneel, muziek en dans. Deze workshops en cursussen zijn te volgen bij de Teylingse culturele instellingen, zoals de Volksuniversiteit, de toneelverenigingen of de muziektheaterschool. De cursussen en workshops zijn te volgen op de hierboven beschreven ambitieniveaus en zijn gericht op het verkrijgen van meer individuele kennis, inzicht en kunde.

Een amateurskunstenaar wil niet alleen doen en leren, maar hij wil ten slotte ook laten zien!

In Teylingen laten amateurkunstenaars op verschillende plaatsen in de gemeente hun kunsten zien of horen en hiervoor is vanuit de samenleving veel belangstelling. Inwoners van Teylingen weten ook waar en wanneer zij amateurkunsten kunnen bewonderen en beluisteren en er is veel spontaniteit om hiervan gebruik te maken. In Teylingen is het gewoon "een feest" om te kijken en te luisteren naar kunst van je mede-inwoner.

Pijler C: Teylingen wil meedoen aan regionale activiteiten

- Regionale projecten cultuurparticipatie

Teylingen doet mee in de regio. Zij is een actieve partner voor de overige Holland Rijnland gemeenten op het gebied van kunst en cultuur en heeft zich hierin de afgelopen jaren geprofileerd als een gemeente die meetelt.

De gemeente maakt zoveel mogelijk gebruik van de door de provincie gesubsidieerde samenwerkingsprojecten. Daarmee benut Teylingen de financiële voordelen van de subsidieverstrekking van de provincie Zuid-Holland en van het Rijk en schenkt zij veel aandacht aan amateurkunst, cultuureducatie en volkscultuur.

Door deze projecten zijn veel inwoners van de regio en met name jongeren, actief in aanraking gekomen met tenminste één cultuurdiscipline. Door deze projecten hebben talentvolle amateurkunstenaars zich op regionaal niveau kunnen manifesteren en zijn zij in de spotlights gebracht.

Deelname aan deze projecten heeft ook geresulteerd in het feit dat inwoners van Teylingen verder kijken dan alleen de eigen gemeentegrenzen op het gebied van kunst en cultuur. Zo is niet alleen verbinding en participatie tot stand gekomen binnen de gemeente Teylingen, maar ook in een groter verband. Ook heeft inmiddels verankering plaatsgevonden van de culturele projecten, is een stevige regionale culturele infrastructuur ontstaan en is het vanzelfsprekend dat gemeenten in de regio samenwerken en zorgen voor continuïteit in regionale activiteiten.

- Cultuurnetwerker Holland Rijnland

De regionale cultuurnetwerker, die reeds een aantal jaren een actieve bemiddelende en aanjagende functie vervult op het gebied van cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs en op het gebied van participatie aan de regionale culturele projecten, heeft inmiddels het nut van zijn bestaan aangetoond.

Door de inzet van deze cultuurnetwerker is op scholen voor het voortgezet onderwijs in de regio meer belangstelling ontstaan voor cultuureducatie en worden hiervoor meer activiteiten ontplooid. Ook stimuleert deze cultuurnetwerker de uitvoering van de regionale cultuurprojecten. Er is inmiddels een goede regionale samenwerking ontstaan tussen de culturele instellingen en de vertegenwoordigende instellingen van de doelgroepen, waarvoor de projecten bedoeld zijn. De projecten worden met enthousiasme opgepakt, uitgevoerd en ontvangen.

Pijler D: Teylingen wil iets betekenen voor de amateurkunst voor jongeren

- Aanbod voor jongeren

In verband met de stijging van het aantal jongeren is het goed dat met name voor de jeugdigen tot 23 jaar culturele activiteiten worden ontplooid. De gemeente heeft sinds een aantal jaren extra aandacht voor amateurkunst voor jongeren en hiervoor zijn inmiddels ruime mogelijkheden. De meeste jeugdigen in Teylingen beoefenen amateurkunst in een

door hen zelf gekozen vorm, hetzij in de muziek, hetzij in de beeldende kunst of in een podiumkunst. Teylingen staat garant voor een drempelloze toestroom naar amateurkunstbeoefening voor en door jongeren.

Diverse verenigingen en instellingen hebben speciaal op jongeren gerichte activiteiten in hun aanbod opgenomen. De gemeente heeft de aanbeveling uit haar jeugd- en jongerenbeleid serieus genomen en heeft, voor zover mogelijk en gewenst was, ervoor gezorgd dat jeugdigen onder de twaalf jaar voor diverse vormen van amateurkunst terecht kunnen in hun eigen dorp.

Door deelname van Teylingen aan de regionale, door de provincie gesubsidieerde projecten, nemen steeds meer jongeren deel aan culturele activiteiten voor jongeren.

- Stimuleren muziekklimaat voor jongeren

Het muziekklimaat van jongeren heeft een belangrijke plaats gekregen in Teylingen. Naast de muziekbeoefening bij muziekverenigingen is een geheel nieuw fenomeen ontstaan. De popmuziek heeft een belangrijke plaats in Teylingen en de jongeren beleven daar gezamenlijk veel plezier aan, hetzij door actieve deelname, hetzij door te luisteren naar hun vrienden op het podium.

Jongeren kunnen in Teylingen terecht voor muzieklessen in alle secties van de moderne muziek van singer songwriter tot pop- en rockmuziek. Ook zijn er voldoende mogelijkheden om deel uit te maken van bandformaties en is er begeleiding bij het opzetten van bands. Lokale bands worden ondersteund bij de doorgroei naar de grotere podia. Er zijn betaalbare mogelijkheden voor bands om te oefenen, om CD opnames te maken en er is voldoende technische ondersteuning bij optredens. Ook zijn er in Teylingen goede podia te vinden voor de bands, zoals in de jongerencentra, in de theaters en tijdens muziekfestivals bij de winkels. Het bestaan van de oefenruimtes en podia zijn bij de jongeren bekend. Na het oefenen en na een bezoek aan een lokaal concert gaan de jongeren met elkaar nog even iets drinken en napraten in de lokale horeca-gelegenheden. Voor jongeren is er iets te doen in Teylingen!

In Teylingen is ruimte voor talenten in de muziek en de gemeente doet er met behulp van daarvoor bestemde regionale en landelijke organisaties van alles aan om deze talenten te laten opvallen, niet alleen in de gemeente, maar ook regionaal en misschien zelfs landelijk of internationaal. Teylingen is een ambitieuze gemeente die ernaar streeft dat muzikalenten uit Teylingen terecht komen op de plaats waar ze horen te zijn.

- Samenwerking tussen culturele instellingen en jongerenorganisaties

De drempelloze toestroom van jongeren naar de amateurkunst is mede op gang gekomen, doordat de (brede) scholen, de buitenschoolse opvang, de jongerencentra en de culturele instellingen hierbij een grote rol spelen. Zij enthousiasmeren de jeugd voor amateurkunst en zij ontplooiën gezamenlijke activiteiten.

Natuurlijk kunnen ook kinderen die niet bij de naschoolse opvang zijn ingeschreven of die niet met regelmaat een bezoek brengen aan het jongeren centrum, deelnemen aan de activiteiten.

Omdat het aantal jongeren van 16+ de afgelopen paar jaar met name in Voorhout is toegenomen, is inmiddels speciaal voor deze groep gezorgd voor professionele activiteitenbegeleiding op het gebied van kunst- en cultuur.

Er is veel vruchtbare samenwerking tussen het jeugd- en jongeren werk in Sassenheim, Warmond en Voorhout met betrekking tot culturele activiteiten, want daar heerst het besef dat kunst en cultuur belangrijk is voor de ontwikkeling van jonge mensen en hun onderlinge binding. Om activiteiten goed van de grond te kunnen laten komen, kan samenwerking veel voordelen bieden. Het jeugd- en jongerenwerk is enthousiast over de regionale projecten en de regionale samenwerking.

Pijler E: Teylingen wil iets betekenen voor de amateurkunst voor ouderen

- Culturele activiteiten voor plezier en tegen eenzaamheidsbestrijding

Er zijn voldoende ruimtes in Teylingen waar ouderen met elkaar kunnen schilderen, beeldhouwen, verhalen vertellen of toneelspelen. Voor senioren Teylingers vanaf 65 jaar worden kunst- en cultuuractiviteiten georganiseerd in de zomerperiode in het kader van eenzaamheidsbestrijding.

De drempel om deel te nemen is laag en zo nodig is er begeleiding van ouderen naar de plaats waar de activiteiten plaatsvinden. Tijdens de culturele activiteiten ontmoeten ouderen en jongeren elkaar, want jongeren werken met enthousiasme zowel organisatorisch als inhoudelijk mee aan de activiteiten voor ouderen.

- Contact met allochtone ouderen

In de seniorennota 2008-2011 werd gesignaleerd dat er barrières bestonden tussen autochtone en allochtone ouderen. Door activiteiten op het gebied van volkscultuur van de afgelopen jaren en het verkrijgen van kennis over elkaars culturen, hebben deze ouderen onderling meer contact met elkaar gekregen.

- Aandacht voor de groep medioren

Medioren (55-65 jaar) die tegenwoordig veel tijd kwijt zijn aan hun nieuwe rol als opvoeders van hun kleinkinderen, maken nieuwe kennissen tijdens de culturele activiteiten voor opa's, oma's en hun kleinkinderen. Zo wordt (misschien naast werk) ook voor hen voor straks een basis gelegd voor sociale cohesie.

Pijler F: Excellentie/Talentontwikkeling in Teylingen

Hierboven is reeds uitvoerig stilgestaan bij de jonge toptalenten op het gebied van de muziek.

Teylingen vindt echter dat je niet alleen op jonge muzikalenten, maar op alle toptalenten zuinig moet zijn. Toptalenten hebben in Teylingen de ruimte om zich te kunnen concentreren op de kunsten, waarin ze excellent zijn. Anderen zorgen er met enthousiasme voor dat deze excellentie niet verloren gaat, maar een plaats krijgt in de schijnwerpers. Daarom worden zeer getalenteerde amateurkunstenaars ondersteund en begeleid en vindt doorgroei plaats. Dat gebeurt op verschillende manieren. Teylingen is ambitieus en stimuleert doorgroei op regionaal, nationaal en zelfs internationaal niveau.

Pijler G: Evenementen in Teylingen

Tegenwoordig zijn (toeristische of sport) evenementen in de kernen van Teylingen dagvullend voor de bezoekers. Bezoekers blijven langer in Teylingen en combineren dit met een bezoek aan de winkels. Samen met de inwoners van Teylingen beleven zij de feesten. In Teylingen is het gezellig! Evenementen worden goed benut, want het is in de Teylingse samenleving verankerd dat amateurverenigingen en -instellingen op het gebied van kunst- en cultuur een enthousiaste bijdrage leveren aan deze evenementen. Vooral de jongere Teylinger wil daarin een actieve rol spelen. Daarbij is het vanzelfsprekend dat er tijdens deze evenementen een mix plaatsvindt van de diverse cultuuruitingen. Het Bloemencorso wordt bijvoorbeeld aangevuld met straattheater, dans en muziek. Het is deze bijdrage die de bezoekers van de evenementen ertoe overhalen om een paar uurtjes langer te blijven.

Pijler H: Samenwerking en inzet in Teylingen

- Samenwerking

Er bestaat goede samenwerking tussen de verschillende amateurverenigingen onderling en met de organisatoren van evenementen. Amateurverenigingen hechten er belang aan dat zij hun aanbod voor de amateurkunsten op elkaar afstemmen. Zo hebben zij gerealiseerd dat er sprake is van een goede spreiding van het aanbod in Teylingen, dat aansluit aan de behoefte van de inwoners.

- Maatschappelijke stage

De maatschappelijke stage is ingeburgerd en verplicht voor alle jongeren in het voortgezet onderwijs. Amateurverenigingen op het gebied van kunst en cultuur "draaien" op vrijwilligers en kunnen bij de organisatie van activiteiten best wel wat hulp gebruiken.

Jongeren zijn enthousiast bij de organisatie van evenementen en andere activiteiten. Zij helpen bij de promotie, bij de opbouw of bij het maken van kostuums of attributen. De maatschappelijke stage heeft hierbij zijn nut bewezen.

- Inzet ouderen

In Teylingen wordt de bijdrage van senioren aan culturele maatschappelijke activiteiten zeer gewaardeerd.

Teylingen maakt graag gebruik van de kennis, de kunde en de vaardigheden van bereidwillige senioren.

2.2.2 Effecten van de strategie van de actieve cultuurparticipatie ofwel de amateurkunst

Ook in deze paragraaf worden de mogelijke effecten (de outcome) beschreven die de strategie van de actieve cultuurparticipatie ofwel de amateurkunst met zich meebrengt op de beleidsterreinen maatschappij, ruimte, toerisme en economie. De afweging van deze effecten en de zwaarte ervan kunnen uiteindelijk leiden tot het besluit om wel of niet te kiezen voor deze strategie. In onderstaand schema wordt een overzicht gegeven van mogelijke effecten.

Voordelige effecten strategie actieve cultuurparticipatie, ofwel amateurkunst (outcome)	Nadelige effecten strategie actieve cultuurparticipatie, ofwel amateurkunst (outcome)
<p>Maatschappij: Voor iedereen in Teylingen is een zinvolle en plezierige tijdsbesteding mogelijk door amateurkunst</p> <p>Kennis, kunde en vaardigheden op het gebied van kunst en cultuur worden in Teylingen ontwikkeld</p> <p>Er is ruimte voor belangstelling, erkenning en waardering voor elkaar en voor elkaars werk</p> <p>Creativiteit wordt ontwikkeld, er is ruimte voor ideeontwikkeling</p> <p>Er is ruimte voor uiting van gevoel, mening en debat</p> <p>Er is actieve participatie en samenwerking en daarmee binding en sociale cohesie</p> <p>Er ontstaat vermindering van anonimiteit en hiermee ontstaat een groter gevoel van veiligheid</p> <p>Excellentie en toptalent worden gestimuleerd</p> <p>De jeugd is betrokken en nemen actief deel aan amateurkunst van hun keuze</p> <p>De jeugd is betrokken door hun actieve inzet bij de organisatie van culturele activiteiten en evenementen</p> <p>Teylingen richt zich meer op de regio en er vindt meer regionale samenwerking plaats</p> <p>Er is verankering van regionale culturele projecten</p> <p>Een muziekklimaat voor jongeren is ontwikkeld</p> <p>Sociale cohesie en eenzaamheidsbestrijding onder ouderen wordt bevorderd</p> <p>Er zijn Leukere en meer uitgebreide evenementen</p> <p>Deze strategie is gericht op het beleid van de Provincie Zuid-Holland ten aanzien van actieve participatie</p> <p>Ruimte: Ontstaan van een nog levendiger Teylingen</p> <p>Er is iets te doen in Teylingen</p> <p>De leefbaarheid en aantrekkelijkheid om te gaan wonen in Teylingen worden vergroot.</p> <p>Toerisme: Aantrekkingskracht op eigen inwoners en toeristen om in Teylingen de evenementen bij te wonen en om na afloop of tijdens de evenementen langer in Teylingen te</p>	<p>Maatschappij: Minder nadruk op professionele kunst</p> <p>Ruimte: Minder aandacht voor kwaliteit van de openbare ruimte</p> <p>Minder gericht op kunst in de openbare ruimte</p> <p>Minder gericht op behoud en ontwikkeling cultureel erfgoed Daarmee minder gericht op het beleid van de Provincie Zuid-Holland t.a.v. cultureel erfgoed en stads- en dorpsgezichten</p> <p>Toerisme: Minder gericht op Warmond kunst- en cultuurdorp en daardoor minder gericht op cultuurtoerisme in Warmond</p>

<p>blijven</p> <p>Economie: Er wordt optimaal gebruik gemaakt van subsidies van het Rijk en van de Provincie Zuid-Holland</p> <p>Bezoekers blijven langer in Teylingen bij evenementen en bezoeken winkels en horeca gelegenheden</p> <p>Winkels in Teylingen verkopen benodigdheden voor de amateurkunst</p>	<p>Economie: Minder nadruk op professionele kunst en het verkopen van kunst</p> <p>Minder nadruk op structureel bezoeken van winkels en horeca</p>
--	---

2.2.3 Voorbeelden van (meetbare) resultaten

Ook bij deze strategie moeten de effecten zo smart mogelijk worden gemaakt. Hieronder volgen een aantal voorbeelden van verdere operationalisatie in meetbare resultaten. Deze opsomming is afgeleid van de gewenste effecten.

Bij de monitoring van het beleid moeten echter ook de minder gewenste effecten worden meegenomen om een reëel beeld te krijgen.

Voorbeelden van (meetbare) resultaten (output) actieve participatie ofwel amateurkunst
<p>Maatschappij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer activiteiten op het gebied van actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst - mate van deelname aan de activiteiten door de doelgroepen - mate van deelname jeugd aan amateurkunst activiteiten - mate van deelname ouderen aan amateurkunst activiteiten - mate van deelname aan culturele cursussen en workshops - aantal regionale culturele projecten in Teylingen - deelname aan regionale culturele projecten in Teylingen - aantal jongeren die muziek maken - aantal muziekuitvoeringen - aantal evenementen waarbij samenwerking is tussen de organisatoren van de kunstmarkten en de culturele instellingen in Teylingen - gemiddeld aantal Teylingse culturele instellingen dat deelneemt per evenement - aantal jongeren, dat deelneemt aan de organisatie van evenementen en culturele activiteiten - aantal exposities en voorstellingen amateur kunstenaars - aantal doorgedroeide talentvolle amateur kunstenaar uit Teylingen - mate van deelname aan evenementen door amateurverenigingen <p>Ruimte:</p> <p>Toerisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Meer toeristen en eigen inwoners komen naar de Teylingse evenementen <p>Economie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mate van toename omzet winkels bij evenementen - Mate van toename verkoop benodigdheden voor de amateurkunst

2.3 De strategie van de passieve participatie ofwel cultuurbeleving

TEYLINGEN, DROMEN OVER EEN GEMEENTE WAAR JE ECHT KUNT GENIETEN VAN HOOGWAARDIGE KUNST!

2.3.1 Droom

Teylingen heeft veel te bieden op het gebied van hoogwaardige kunst en cultuur en daarvan willen we iedereen mee laten genieten, hetzij eigen inwoners, hetzij bezoekers van buiten. Het cultuurtoerisme wordt hierdoor in Teylingen gestimuleerd. Teylingen bestaat uit drie dorpen, waarin je terecht kunt voor het bewonderen en kopen van kunst en waar je wandelend of fietsend kunt genieten van kunst in de openbare ruimte of van het culturele erfgoed. In Teylingen vinden het hele jaar door culturele evenementen plaats en men kan hier naar het theater of naar de film. Professionele kunstenaars vinden in Teylingen een plek waar hun kunst tot bloei kan komen. Amateurkunstenaars raken geïnspireerd en worden gestimuleerd hun kunsten tot een hoger niveau te brengen. Culturele activiteiten worden opgenomen in arrangementen, waardoor gunstige product-marktcombinaties ontstaan.

Hieronder wordt de droom verder uitgewerkt in een aantal thema's. Dit zijn: kunst in de openbare ruimte, kunstroutes, cultureel erfgoedroutes, atelierroutes, musea, tentoonstellingen, podiumkunsten, evenementen, atelierruimten, excellentie, jongeren, ouderen, samenwerking. Beschreven wordt wat de gemeente Teylingen heeft bereikt over een periode van tien jaar.

Pijler A: Kunst in de openbare ruimte

Wanneer je door Teylingen wandelt of fietst kom je regelmatig op verschillende plekken kunst in de openbare ruimte tegen. De beelden bevinden zich midden op straat, in parkjes en ook is kunst te bewonderen aan de gevels van gemeentelijke gebouwen. De kunst past qua vorm, ontwerp en materiaal goed bij de omgeving, want de bewoners van de wijken in Teylingen hebben inspraak bij de aanschaf van de kunst. Het past in het beleid van de gemeente dat met regelmaat kunst wordt aangeschaft en dat deze goed wordt onderhouden.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen

Pijler B: Kunstroutes, cultureel erfgoedroutes en atelierroutes in Teylingen

Met kunstroutes, atelierroutes en cultureel erfgoedroutes genieten eigen inwoners en bezoekers van Teylingen van kunst in de openbare ruimte, van kunstenaars aan het werk en van het cultureel erfgoed. Zij krijgen iets te horen en te zien over kunst en over het kunstbestaan in Teylingen. Ook leren zij over het verleden, zoals over lokale gewoonten en gebruiken. De bezoeker wordt in de gelegenheid gesteld om mee te kunnen genieten van wat er uit vervlogen tijden is overgebleven door bezoekjes aan oude gebouwen en door verhalen uit het verre verleden.

Niet alleen volwassenen, maar ook basisschoolkinderen en kinderen uit het voortgezet onderwijs zijn met behulp van deze routes meer te weten gekomen over het verleden van hun omgeving. Meer bekendheid over en zichtbaarheid van ateliers, openbare kunst en het cultureel erfgoed heeft gezorgd voor meer binding met Teylingen. Dit heeft de aantrekkelijkheid om hier te recreëren of misschien zelfs om hier te gaan wonen vergroot. Met haar architectuur- en monumentenbeleid ondersteunt de gemeente de historische uitstraling van Teylingen.

Kunstroutes en cultureel erfgoedroutes zijn verbonden aan een bezoek aan de winkels, aan de horeca en aan evenementen.

Ook hebben kunstroutes, atelierroutes en cultureel erfgoedroutes gezorgd voor het ontstaan van planologische verbindingen in Teylingen, zoals een "looproute" langs de winkels of een verbinding tussen een afgelegen deel van Teylingen en het centrum.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers, met name empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen
- basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Pijler C: Musea en tentoonstellingen in Teylingen

In Teylingen kan men een bezoek brengen aan musea. Ook worden regelmatig tentoonstellingen gehouden over het werk van professionele kunstenaars, over hedendaagse kunst en over de historie van Teylingen.

De musea en tentoonstellingen zijn zowel voor volwassenen als voor kinderen interessant en erg leuk om te bezoeken en worden op creatieve wijze met elkaar verbonden door een thema. Er zijn musea en tentoonstellingen verspreid door Teylingen te vinden, maar er zijn ook een aantal musea en tentoonstellingen die dicht bij elkaar gelegen zijn. Zij vormen als het ware een centrum waar inwoners en bezoekers gedurende een aantal uren hun vrije tijd kunnen doorbrengen. Een mooie locatie hiervoor is bijvoorbeeld het gebied rondom de Ruïne van Teylingen. Men kan hier een duik nemen in het verleden van Teylingen, men kan hier kunst bewonderen en kopen, men kan hier een bezoek brengen aan een voorstelling, waarna men daarna terecht kan in de horecagelegenheid bij het complex of bij de winkels in één van de drie kernen. Het cultuurcomplex staat garant voor een aantal uren genieten en leren. De Teylingse kunstenaars en de historische verenigingen spelen een belangrijke rol bij de exploitatie van de musea en de tentoonstellingen.

De horeca en de ondernemers in Teylingen hebben samen met de musea gezorgd voor aantrekkelijke arrangementen. Bezoekers blijven langer in Teylingen door een bezoek aan de winkels en aan de restaurants.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers, met name empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen
- basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Pijler D: Podiumkunsten en theaters in Teylingen

In Teylingen is altijd wel een theatervoorstelling te vinden, waar je als bezoeker naar toe kunt gaan.

In de twee theaters van Teylingen worden met regelmaat cabaret, muziek-, toneel, familie- en jeugdvoorstellingen van hoog niveau gehouden.

's Middags vinden familievoorstellingen plaats, waaraan opa's, oma's, vaders, moeders, en jonge kinderen uit Teylingen en uit de regio tegen een betaalbare entreprijs veel plezier beleven. Zo komen kinderen al op een jonge leeftijd met theater in aanraking. Het is gebleken dat Teylingen voor kinderen altijd een vertrouwde plek is gebleven, waar zij met hun familie veel ontspanning en plezier hebben beleefd. Waar zij de podiumkunsten hebben leren waarderen of waar een begin is gemaakt met hun eigen carrière als (amateur) podiumkunstenaar.

Misschien is Teylingen daardoor voor hen wel een leuke plek om later te gaan wonen.

Een bezoek aan het theater kan gekoppeld worden aan een verjaardagspartijtje in Teylingen, aan een bezoek aan een museum, kunst- en cultureel erfgoedroute of samen met je familie een bezoek brengen aan een restaurant in een van de drie kernen.

's Avonds vinden voor volwassenen twee tot drie keer per maand cabaret-, toneel- en muziekvoorstellingen plaats. Het theater is een plaats waar mensen bij elkaar komen en waar een gevoel van gezamenlijkheid en welbehagen tot stand kan komen.

Het wachten op de toegang tot de theaterzaal is geen opgave, want in de foyers en in de gangen is kunst te bewonderen. Voor de liefhebber is deze kunst zelfs te koop. Wanneer je geen zin hebt om naar een cabaretvoorstelling te gaan, dan kun je ook kiezen voor een filmvoorstelling in het theater.

De beide theaters in Warmond en Sassenheim worden al een aantal jaren zelfstandig gerund door vele vrijwilligers, waardoor sociale cohesie is ontstaan.

Vrijwilligers komen ook in contact met podiumkunstenaars. Teylingen heeft zichzelf dus ook onder deze groep gepromoot. In het kader van maatschappelijke stages worden jongeren betrokken bij de theaterprogrammering. Deze aanpak is succesvol, want vele jongeren vinden hiermee een nuttige vrijetijdsbesteding.

Door de theaters 't Onderdak en Het Trefpunt is Teylingen een nog leukere gemeente geworden, hetgeen de aantrekkingskracht op eigen inwoners en bezoekers heeft doen toenemen. Een bezoek aan het theater kan altijd gecombineerd worden met een bezoek aan de horecagelegenheden. Hiermee heeft Teylingen de uitdaging aangenomen om een verbinding te leggen tussen podiumkunsten en ondernemers in Warmond. En met succes, want gebleken is dat dit heeft meegeholpen aan de versterking van het vestigingsklimaat voor ondernemers.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers
- basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Pijler E: Kunst- en cultuur evenementen in Teylingen

Bestaande evenementen in Teylingen op het gebied van (semi) professionele beeldende kunst, dans en theater zijn bestendig en nieuwe kunstevenementen zijn ontwikkeld. De kunstevenementen zijn van hoog niveau en bestaan uit een mix van diverse professionele kunstvormen. De evenementen vinden plaats in Sassenheim, Voorhout en Warmond. Soms vindt er een mix plaats met andere evenementen, zoals met het bloemencorso.

Teylingen hecht erg veel waarde aan de exposities en uitvoeringen van de (semi) professionele kunstenaars. Evenementen als een kunstmarkt, kerstmarkt, schildersfestival, levende beelden festival, een kunstweek, een popconcert of "dichters aan huis festival" en openluchttheatervoorstellingen zijn niet alleen leuk om naar te kijken of te luisteren; zij hebben ervoor gezorgd dat er iets te doen is in de kernen van Teylingen. Mensen ontmoeten elkaar bij een evenement, hetgeen op dat moment een gevoel geeft van saamhorigheid. Er is een podium voor professionele kunstenaars. Door de organisatie van kunst- en cultuurevenementen is Teylingen een nóg leukere en levendiger gemeente geworden met aantrekkingskracht voor bezoekers en inwoners. Deze bezoekers komen niet alleen af op de evenementen, maar brengen vanzelfsprekend ook een bezoek aan de winkels en de horeca.

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers, met name empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen

Pijler F: Atelierruimten in Teylingen

In Teylingen is plaats voor kunstenaars en hun talenten. Zij kunnen hier hun werk tonen en aan de koper aanbieden. Daarom is Teylingen aantrekkelijk voor kunstenaars om te hier te blijven wonen of om zich hier te vestigen. In Teylingen zijn hiervoor voldoende faciliteiten gerealiseerd.

Teylingen heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor kunsthandelaren, winkels, galerie- en expositiehouders.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers uit de regio

Pijler G: Excellentie, begeleiding van toptalent

Teylingen speelt een rol in de doorgroei van professionele toptalenten in Nederland. Teylingen heeft een neus voor aanstormende toptalenten en wil deze toptalenten een podium bieden. Hierdoor zijn ook Teylingse amateurkunstenaars geïnspireerd om hun kunst op een hoger niveau te brengen. Inwoners van Teylingen krijgen hiermee de kans om tegen een redelijke prijs try-outs op hoog niveau bij te wonen of om een expositie van veelbelovende beeldende kunstenaars te bezoeken. Teylingen heeft een band opgebouwd met veelbelovende artiesten.

Doelgroep:

- aanstormende Nederlandse talenten in de beeldende kunst en in de podiumkunsten
- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers uit de regio

Pijler H: Teylingen wil iets betekenen voor jongeren én ouderen op het gebied van de passieve cultuurbeleving

Jongeren in Teylingen komen al vroeg in aanraking met professionele kunst op hoogwaardig niveau. Het gaat daarbij om zowel beeldende kunst als om podiumkunsten. Zo leren zij al op zeer jeugdige wijze te genieten van kunst en belangstelling te hebben voor cultuur. Bovendien worden zij geïnspireerd om later zelf kunst te gaan maken.

Ouderen worden betrokken bij de kunst- en cultuuractiviteiten en bij de kunstevenementen. Voor ouderen is dit een manier om samen met anderen te genieten van professionele kunst en van cultuur. Op deze manier worden kunst en cultuur ook ingezet voor eenzaamheidsbestrijding.

Doelgroep:

- jongeren tot en met 23 jaar
- medioren en senioren

Pijler I: Samenwerking en inzet

Er is samenwerking in Teylingen tussen (semi) professionele kunstenaars onderling en met organisatoren van andere evenementen. Dit vormt een basis voor verankering voor de organisatie van culturele evenementen, exposities en tentoonstellingen in heel Teylingen. Exposities, tentoonstellingen en evenementen zijn op elkaar afgestemd, met elkaar in verband gebracht en bevatten een mix van diverse kunst- en cultuuruitingen. Jongeren worden via de maatschappelijke stage betrokken bij de organisatie van evenementen en ouderen worden gestimuleerd hun kennis, kunde en vaardigheden in te zetten, wanneer zij dit willen.

2.3.2 Effecten van de strategie van de passieve participatie ofwel cultuurbeleving

Ook de strategie van de passieve participatie ofwel cultuurbeleving heeft effecten (de zogenaamde outcome).

Hieronder worden de te verwachten effecten beschreven op de beleidsterreinen maatschappij, ruimte, toerisme en economie. Ook hier geldt weer dat het ene effect voor een bepaalde doelgroep op een bepaald beleidsterrein zwaarder weegt dan het andere effect.

Voordelige effecten strategie passieve participatie ofwel cultuurbeleving (outcome)	Nadelige effecten strategie passieve participatie ofwel cultuurbeleving (outcome)
<p>Maatschappij: Inwoners en bezoekers van Teylingen kunnen genieten van (professionele) kunst en cultuur door te kijken, te luisteren en te bezoeken en hebben hierdoor een zinvolle tijdsbesteding.</p> <p>Inwoners en bezoekers zijn bekend met het hoogwaardige kunstbestaan en het cultureel erfgoed in Teylingen</p> <p>Er is meer levendigheid in Teylingen waardoor meer sociale cohesie en betrokkenheid bij de samenleving</p> <p>Kunstenaars en kunstwinkels vestigen zich in Teylingen</p> <p>Betrokkenheid van inwoners bij de aanschaf van kunst in de openbare ruimte</p> <p>Teylingen speelt een rol bij de doorgroei van talentvolle professionals in de kunst en cultuur</p> <p>Versterking eigen identiteit Teylingen en trots op eigen gemeente</p> <p>Vergroten aantrekkelijkheid om te gaan wonen in Teylingen</p> <p>Sociale cohesie en binding door samenwerking professionele kunstenaars onderling, met vrijwilligers en met organisatoren van evenementen. Betrokkenheid jongeren en ouderen bij deze samenwerking</p> <p>Amateurkunstenaars maken kunst op een hoger niveau doordat zij geïnspireerd worden door toptalenten</p> <p>Aandacht voor eenzaamheidsbestrijding bij ouderen</p>	<p>Maatschappij: Minder aandacht voor actieve participatie voor een brede doelgroep en daarmee minder voor samen dingen doen</p> <p>Minder aandacht voor binding en sociale cohesie en voor vermindering anonimiteit</p> <p>Minder aandacht voor talentontwikkeling in de amateurkunst</p>

<p>Ruimte: Ontstaan van een nog leukere en mooiere gemeente Teylingen</p> <p>Aandacht voor het cultureel erfgoed en musea in Teylingen</p> <p>Beter benutten van cultureel erfgoed locaties in Teylingen</p> <p>Aandacht voor kunst in de openbare ruimte in Teylingen</p> <p>Mogelijkheden voor het ontstaan van planologische verbindingen in Teylingen</p> <p>Toerisme: Aantrekkingskracht op toeristen en eigen inwoners om in Teylingen te recreëren</p> <p>Economie: Ontstaan van interactie en verbindingen tussen kunst en cultuur en gevestigde ondernemers, zoals horeca en winkeltjes.</p> <p>Vergroten aantrekkelijkheid vestigingsklimaat voor ondernemers in Teylingen</p>	<p>Ruimte:</p> <p>Toerisme Minder specifieke aandacht voor cultuurtoerisme in Warmond</p> <p>Economie: Minder specifieke aandacht voor aantrekkelijkheid vestigingsklimaat ondernemers in Warmond</p>
---	--

2.3.3 Voorbeelden van (meetbare) resultaten

Ook bij deze strategie moeten de effecten zo smart mogelijk worden gemaakt. Hieronder volgen een aantal voorbeelden van verdere operationalisatie in meetbare resultaten. Deze opsomming is afgeleid van de gewenste effecten. Bij de monitoring van het kunst- en cultuurbeleid moeten echter ook de minder gewenste effecten worden meegenomen.

<p>Voorbeelden van (meetbare) resultaten (output) passieve participatie ofwel cultuurbeleving</p> <p>Maatschappij:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer activiteiten op het gebied van professionele kunst en cultuur - er is sprake van diversiteit in het aanbod van kunst en in kunstuitingen - er is bekendheid bij inwoners en toeristen over het professionele en hoogwaardige aanbod op het gebied van kunst en cultuur - aantal inwoners dat betrokken is bij de aanschaf van kunst in de openbare ruimte - het aantal kunstenaars dat zich in Teylingen vestigt met hun ateliers - aantal exposities en voorstellingen per jaar van talentvolle professionals van binnen en buiten Teylingen - aantal evenementen waarbij samenwerking is tussen professionele kunstenaars onderling, met vrijwilligers en met organisatoren van evenementen in Teylingen - aantal jongeren en ouderen, dat deelneemt aan de organisatie van evenementen en culturele activiteiten van professionals - aantal ouderen, dat gebruikmaakt van het aanbod van professionele kunst en cultuur <p>Ruimte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Er is gemeentelijk beleid voor het behoud van cultureel erfgoed in Teylingen - Er is gemeentelijk beleid voor openbare kunst in Teylingen - Aantal routes, waarbij delen van Teylingen met elkaar worden verbonden - Aantal activiteiten tot behoud van het cultureel erfgoed <p>Toerisme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - meer toeristen en eigen inwoners recreëren in Teylingen - meer evenementen met professionele kunst en cultuur <p>Economie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - er zijn meer galeriehouders, horeca en winkels gevestigd in Teylingen - Aantal arrangementen, waarbij kunst- en cultuurbezoek gekoppeld is aan horeca en shopping - Aantal promotie activiteiten

2.4 De strategie van de cultuureducatie

TEYLINGEN, DROMEN OVER SCHOLEN WAAR JE KUNT LEREN OVER KUNST, OVER CULTUUR EN OVER KUNST MAKEN!

2.4.1 Droom

Kinderen ontwikkelen zich op de scholen in Teylingen tot evenwichtige persoonlijkheden en kunnen al hun talenten ontplooiën. Kinderen die zich veelzijdig hebben kunnen ontwikkelen groeien uit tot personen, die hun mogelijkheden en beperkingen kennen en weten te benutten. Alle vakken zijn op school daarom gelijkwaardig: rekenen en tekenen, spelling, dansen en het lokale cultureel erfgoed. Ieder kind krijgt voor al die vakken een methodische lijn aangeboden. Zo verkrijgen zij kennis, kunde en vaardigheden op het gebied van kunst en cultuur. Kinderen kunnen daarmee later bewust kiezen voor een zinvolle en plezierige vrijetijdsbesteding. Bovendien wordt creativiteit en talent bij kinderen ontwikkeld en is er ruimte voor ideeontwikkeling.

Kinderen begrijpen de omgeving waarin ze opgroeien, omdat ze zich bewust zijn van het lokale culturele verleden. In Teylingen heeft de jeugd de toekomst en die toekomst ziet er zonnig uit met prettige mensen, die hun creativiteit en inzicht om kunnen zetten in kennis, kunde en vaardigheden voor hun werk, vrije tijd en voor de lokale samenleving.

Hieronder wordt de droom verder uitgewerkt in een aantal thema's. Dit zijn: beleid cultuureducatie op de basisscholen in Teylingen, het leren beleven en begrijpen van kunst en cultuur en verankering van cultuureducatie.

Beschreven wordt wat de gemeente Teylingen heeft bereikt over een periode van tien jaar.

Pijler A: Beleid cultuureducatie op de basisscholen in Teylingen

De scholen zijn zich bewust van het belang van onderwijs op het gebied van kunst en cultuur en hebben programma's ontwikkeld conform de door het rijk geformuleerde kerndoelen t.a.v. kunst en cultuur.

Iedere school heeft daarom een eigen beleidsplan op het gebied van cultuureducatie en er is deskundigheid en enthousiasme bij de docenten voor dit onderwerp. Scholen hebben voldoende ondersteuning bij de uitvoering van hun beleidsplannen. Soms wordt het onderwijsteam ondersteund door externe deskundigen of instellingen bij de ontwikkeling van culturele activiteiten.

Pijler B: Kinderen leren in Teylingen om kunst en cultuur te beleven en te begrijpen

- beeldende kunst en podiumkunst op school

Kinderen leren al jong over kunst en cultuur en op de scholen vinden educatieve activiteiten plaats. Leerlingen zijn bekend met allerlei verschillende vormen van cultuuruitingen in actieve, receptieve, dan wel reflectieve vorm. Zij leren niet alleen om zelf kunst te maken, maar zij leren op een speelse manier ook over de waarde van kunst en over kunstgeschiedenis. Dit doen zij door naar het werk van anderen te kijken, te luisteren en door hierover met anderen van gedachten te wisselen. Kinderen leren te genieten van kunst, die bij hen past. Kinderen raken geïnteresseerd in het theater en vinden zelf theater maken minstens zo leuk tijdens de lessen in dramatische vorming. Kinderen leren dansen, want dansen geeft plezier en leert kinderen om te bewegen. Daarom krijgen kinderen ook wel eens dansles in plaats van een gymles. Muzikale vorming ontbreekt niet op de Teylingse scholen. De kinderen in Teylingen zijn bekend met de verschillende muziekinstrumenten en verschillende muziekstijlen. Zij zijn enthousiast over het luisteren naar muziek en veel kinderen bespelen zelf ook een instrument. Op de basisscholen wordt een basis gelegd voor de ontwikkeling van een muziekklimaat voor jongeren. Met elkaar muziek maken zorgt voor ontspanning, geeft aan de jeugd een zinvolle tijdsbesteding, zorgt voor plezier, stimuleert ambitie en brengt de jeugd in contact met elkaar.

De computer heeft ook in de kunst geleid tot tal van nieuwe uitingen (PhotoShop, Youtube, computerprogramma's voor ontwerp). Audio-visuele vorming is een nieuwe, maar niet meer weg te denken vorm waarmee kunst gemaakt en beleefd kan worden.

Teylingse kinderen kunnen in Teylingen goed omgaan met deze kunstvorm, want dat hebben zij op school geleerd. Zij kunnen "digitale kunst" maken en het is voor hen geen enkel probleem om deze kunstvorm op het internet te bezoeken en anderen hiervoor enthousiast

te maken. De Teylingse scholen hebben oog voor nieuwe kunstvormen die in de jongerencultuur zijn ontstaan, zoals graffiti, breakdance, streetdance, rappen, slammen en urban.

Doelgroep:

- basisschoolkinderen van Teylingen
- leerlingen van het voortgezet onderwijs in Teylingen

- cultureel erfgoed

Kinderen leren over de historie van hun eigen omgeving door het lokale cultureel erfgoed te onderzoeken. Er is in Teylingen veel overgebleven uit vroegere tijden, waaruit veel is af te lezen en waarover veel is te vertellen. Kinderen zijn bekend met de musea, monumenten, molens, archeologie, het landschap en archieven van Teylingen. Op de scholen worden boeiende verhalen verteld over het verleden van Teylingen en er worden excursies gehouden naar de overblijfselen uit tijden van weleer. Kinderen begrijpen hierdoor waarom de hedendaagse dingen en gewoonten in hun omgeving zijn, zoals ze zijn. De historische verenigingen, musea, archeologische werkgroepen en eigenaren van monumenten als molens, kerken of ruïnes helpen mee bij de ontwikkeling van projecten voor het onderwijs. Deze projecten vormen de ingrediënten voor een lokaal Erfgoedspoor. Teylingse erfgoedinstellingen maken samen met erfgoed- en onderwijsdeskundigen prachtige lespakketten voor de basisscholen. Het kind komt steeds meer te weten over wat er in de loop van de eeuwen is gebeurd in zijn eigen woonomgeving en de culturele omgeving wordt optimaal gebruikt. De omgeving is een rijke leeromgeving waardoor kinderen niet alleen leren "over", maar juist leren "met" en waarbij sprake is van "onderzoekend leren". De lespakketten over het erfgoed sluiten aan bij de verplichte lesstof over de 50 vensters van de canon van Nederland.

Doelgroep:

- basisschoolkinderen van Teylingen
- leerlingen van het voortgezet onderwijs in Teylingen

Pijler C: Verankering cultuureducatie

Basisscholen

Er bestaat een hechte samenwerking tussen de scholen onderling en met de culturele instellingen in Teylingen. Door de invoering van de brede school is participatie op het gebied van kunst en cultuur door kinderen een vanzelfsprekende zaak. Kinderen in Teylingen weten de weg te vinden naar musea, het theater, het cultureel erfgoed en zijn in staat om straks een eigen hobby te vinden, bijvoorbeeld in de amateurkunst.

Voortgezet onderwijs

Regionale platforms cultuureducatie worden door de provincie Zuid-Holland gestimuleerd. Teylingen participeert samen met andere Holland Rijnland gemeenten in het regionale platform voor cultuureducatie voor het voortgezet onderwijs. Dit platform zet zich in voor cultuureducatie in de regio op scholen voor voortgezet onderwijs. Door dit platform is de vraag naar kunst- en erfgoededucatie vanuit het voortgezet onderwijs afgestemd op het aanbod van lokale en regionale culturele instellingen. De cultuurnetwerker van het platform fungeert als spin in het web en dit heeft geresulteerd in nieuwe samenwerkingsmogelijkheden, inspiratie, uitwisseling en kansen voor de scholen voor het voortgezet onderwijs. De jongeren van deze scholen in Teylingen zijn vroegtijdig enthousiast gemaakt voor kunst en cultuur.

Doelgroep:

- basisschoolkinderen van Teylingen
- leerlingen van het voortgezet onderwijs in Teylingen

2.4.2 Effecten van de strategie cultuureducatie

Voordelige effecten strategie cultuureducatie (outcome)	Nadelige effecten strategie cultuureducatie (outcome)
<p>Maatschappij: Indirecte effecten voor later</p> <p>Scholen hebben een eigen beleid- voor kunst- en cultuureducatie en zijn daarvoor enthousiast</p> <p>Jeugd komt in aanraking met kunst en cultuur: professionele kunst, amateurkunst, cultureel erfgoed</p> <p>Jeugd wordt voorbereid op een zinvolle en plezierige vrije tijdsbesteding voor later en kan hiervoor een bewuste keuze maken</p> <p>Kennis, kunde en vaardigheden op het gebied van kunst en cultuur worden bij de jeugd ontwikkeld</p> <p>Jeugd leert belangstelling, erkenning en waardering te hebben voor elkaar, voor elkaars werk en voor het cultureel erfgoed van hun omgeving</p> <p>Creativiteit wordt bij jeugd ontwikkeld, er is ruimte voor ideeontwikkeling</p> <p>Er is op school ruimte voor uiting van gevoel, mening en debat vanuit de kunst en cultuur</p> <p>Ontdekking van talenten en stimuleren verdere ontwikkeling</p> <p>De jeugd wordt voorbereid op hun latere betrokkenheid bij de organisatie van culturele activiteiten en evenementen</p> <p>Samenwerking scholen onderling en met culturele instellingen</p> <p>Teylingen werkt samen in de regio op het gebied van cultuureducatie</p> <p>Ondersteuning scholen bij kunst en cultuureducatie</p> <p>Deze strategie is gericht op het beleid van de Provincie Zuid-Holland ten aanzien van actieve participatie</p>	<p>Maatschappij: Geen directe effecten voor sociale cohesie</p> <p>Alleen gericht op basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs</p>
<p>Ruimte: Indirecte effecten voor later</p> <p>Jeugd leert de waarde van het cultureel erfgoed van Teylingen kennen en begrijpt de cultuur van zijn omgeving</p> <p>Toerisme: Indirecte effecten voor later</p> <p>Economie: Indirecte effecten voor later</p> <p>Er wordt optimaal gebruik gemaakt van subsidies van het Rijk en van de Provincie Zuid-Holland</p>	<p>Ruimte: Geen directe effecten op kwaliteit van de openbare ruimte</p> <p>Geen direct effect op behoud en ontwikkeling cultureel erfgoed</p> <p>Toerisme: Geen direct effect op cultuurtoerisme in Teylingen</p> <p>Economie: Geen direct effect op professionele kunst en het verkopen van kunst en vestigingsklimaat ondernemers in Teylingen</p>

2.4.3 Voorbeelden van (meetbare) resultaten

Ook bij deze strategie moeten de effecten zo smart mogelijk worden gemaakt. Hieronder volgen een aantal voorbeelden van verdere operationalisatie in meetbare resultaten. Deze opsomming is afgeleid van de gewenste effecten. Bij de monitoring van het kunst- en cultuurbeleid moeten echter ook de minder gewenste effecten worden meegenomen.

Voorbeelden van (meetbare) resultaten (output)

Maatschappij:

Aantal scholen met een beleidsnota over kunst- en cultuureducatie
Aantal uren formatie dat men besteed aan kunst- en cultuureducatie op school
Aantal activiteiten kunst en cultuur op scholen
Aantal jeugdigen die lid worden van een culturele instelling
Aantal jeugdigen die cursussen en workshops volgen
Aantal jeugdigen die aan amateurkunst doen
Mate van bezoek door jeugd aan culturele activiteiten, zoals theater, musea, cultureel erfgoed
Mate van deelname door jeugd aan de organisatie van evenementen en kunst- en cultuuractiviteiten
Mate van samenwerking tussen scholen in Teylingen onderling
Mate van samenwerking tussen scholen in Teylingen en culturele instellingen
Mate van samenwerking tussen Teylingen en de regio op het gebied van cultuureducatie
Mate van deelname door Teylingen aan regionale projecten op het gebied van cultuureducatie

Ruimte:

Kinderen hebben kennis van het cultureel erfgoed

Toerisme:

Aantal jeugdige bezoekers aan Teylingse evenementen

Economie:

2.5 De strategie van cultureel erfgoed en volkscultuur

TEYLINGEN, DROMEN OVER HET HERLEVEN VAN TIJDEN VAN WELEER; HISTORISCHE GEBOUWEN, MUSEA, LANDGOEDEREN, MOLENS, ARCHEOLOGIE EN OUDE VERHALEN!

2.5.1 Droom

Teylingen is met haar historische gebouwen, volkscultuur, religieus erfgoed, archeologie en molens, één groot kunstwerk, gemaakt door mensenhanden. Daar is eeuwen over gedaan. Teylingen zorgt ervoor dat dit kunstwerk niet verrommelt en ook voor latere generaties mooi blijft. De kwaliteit van de leefomgeving, het bezoek- en vestigingsklimaat en de overdracht van de volkscultuur op de volgende generaties is in Teylingen een belangrijke uitdaging. In Teylingen is plaats voor volkscultuur, het dagelijks leven van vroeger en nu. Bij volkscultuur horen alledaagse dingen, gewoonten en gebruiken, tradities en rituelen, normen en waarden, roots en identiteit. In Teylingen vindt men het belangrijk om de volkscultuur levend te houden, zodat de identiteit van de samenleving zichtbaar is en blijft en overgedragen wordt aan inwoners en bezoekers. De historische verenigingen in Teylingen en andere erfgoeddeskundigen spelen een belangrijke rol. Hieronder wordt de droom verder uitgewerkt in een aantal thema's. Deze thema's zijn: cultureel erfgoedroutes, musea en tentoonstellingen en gemeentelijk beleid.

Pijler A: Cultureel erfgoedroutes

In Teylingen kan je genieten van en leren over prachtige historische gebouwen, parken, molens en landgoederen. Inwoners van Teylingen koesteren het cultureel erfgoed met zorg en doen er samen met de gemeente van alles aan om dit in stand te houden. De inwoners, zowel jong als oud, weten veel over de historie van de omgeving. Dat komt doordat archeologisch materiaal en de vele oude volksverhalen toegankelijk zijn en doordat de kennis van de ene generatie op de andere wordt overgebracht. Niet alleen volwassenen, maar ook kinderen weten veel over het verleden van hun omgeving. Het cultureel erfgoed is door de gemeente en de inwoners in kaart gebracht en het is aantrekkelijk om hieraan een bezoek te brengen en om meegenomen te worden naar vervlogen tijden. Het cultureel erfgoed in Teylingen wordt in een erfgoedroute met elkaar in verband gebracht (qua tijdsdimensie, thema en gebied). Verhalen uit het verre verleden, gewoonten, gebruiken, rituelen en theatervoorstellingen zijn geïntegreerd in de route. De cultureel erfgoedroute of een deel daarvan kan worden gefietst of gewandeld en kan worden gecombineerd met een evenement, een middagje winkelen, een kinderpartijtje, een attractie, een lunch, een diner en/of met een bezoek aan het theater of een museum. Het is aan de Teylingers en aan de Teylingse middenstand om hiervan een aantrekkelijke mix te maken.

Meer bekendheid over en zichtbaarheid van het cultureel erfgoed heeft inmiddels gezorgd voor meer binding met Teylingen. Dit heeft de aantrekkelijkheid om hier te komen, te recreëren of misschien zelfs te gaan wonen vergroot.

Ook hebben kunstroutes en cultureel erfgoedroutes gezorgd voor het ontstaan van planologische verbindingen, zoals een "looproute" langs de winkels of het betrekken van een afgelegen deel van Teylingen bij het centrum.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers, met name empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen
- basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Pijler B: Musea

In Teylingen kan men een bezoek brengen aan musea en tentoonstellingen, waar je op een leuke, hedendaagse en vooral actieve manier meer te weten komt over de historie van Teylingen en over andere interessante dingen. Ook voor kinderen zijn de musea de moeite waard, want hier kunnen zij zich op een speelse manier inbeelden hoe het was om kind te zijn in een andere tijd. Opa's, oma's, vaders en moeders doen ook graag mee, want ook voor hen is er is veel te doen en te beleven in de Teylingse musea en bij de Teylingse tentoonstellingen.

De musea zijn op creatieve wijze met elkaar verbonden door een thema. Er zijn musea en tentoonstellingen verspreid door heel Teylingen, maar er zijn ook een aantal musea en

tentoonstellingen die dicht bij elkaar gelegen zijn. Zij vormen als het ware een centrum waar inwoners en bezoekers gedurende een aantal uren hun vrije tijd op een zinvolle manier kunnen doorbrengen. Een mooie locatie hiervoor is bijvoorbeeld het gebied rondom de Ruïne van Teylingen. In de Ruïne kan men theater- en muziekvoorstellingen en riddertoernooien meemaken. De binnenplaats van de Ruïne is hiervoor aangepast. Men kan hier als het ware een duik nemen in het verleden van Teylingen, waarna men daarna terecht kan in Panorama Tulipland met haar wisselende tentoonstellingen en in het historisch museum van Teylingen. In de gezellige horecagelegenheid bij het complex kan men iets eten en drinken. Het Teylingse cultureel erfgoedcomplex staat garant voor een aantal uren genieten en leren voor jong en oud. De Teylingse historische verenigingen en vrijwilligers spelen een belangrijke rol bij de wisselende tentoonstellingen en de exploitatie van de musea. De horeca en de ondernemers in Teylingen hebben samen met de musea gezorgd voor aantrekkelijke arrangementen. Bezoekers blijven hierdoor langer in Teylingen en bezoeken winkels en restaurants.

Door een iets verdergaande aanpassing op de binnenplaats van de Ruïne, heeft deze locatie naam gekregen als een hoog gekwalificeerde locatie voor huwelijksvoltrekkingen, opera's, operettes en conferenties (voor de overheid en het bedrijfsleven) voor zowel 's zomers als 's winters. De aanpassing tast de ruïne niet aan en is geheel ongedaan te maken. De Ruïne is met haar glazen "koepel" op de binnenplaats een parel voor Teylingen, die met haar sfeervolle verlichting de bezoeker 's avonds onder een sterrenhemel meeneemt naar tijden van weleer.

Doelgroep:

- alle inwoners van Teylingen
- toeristen en bezoekers, met name empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen
- basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

Peiler C: Beleid

Architectuur- en monumentenbeleid

Met haar architectuur- en monumentenbeleid beschermt de gemeente het cultureel erfgoed in Teylingen. Bij nieuwbouw zorgt de gemeente ervoor dat het cultureel erfgoed tot haar recht blijft komen en dat de dorpsgezichten behouden blijven. De gemeente heeft in 2009 een monumenten inventarisatie gemaakt en stimuleert met subsidie het onderhoud aan monumentale panden.

Landgoederen

Door de stedelijke ontwikkelingen verkeren landgoederen, parken en buitenplaatsen in een kwetsbare positie. Daarom is in Teylingen aandacht en bescherming voor dit erfgoed. De gebieden worden door iedereen gekend, herkend en op hun waarde geschat. Hier vinden inwoners en de bezoekers van Teylingen schoonheid, rust en ontspanning.

Met behulp van ondersteuning van erfgoeddeskundigen heeft in Teylingen een verdere ontwikkeling plaatsgevonden van de cultuurhistorische structuur in deze gebieden. Hierdoor zijn deze toegankelijker gemaakt voor bezoekers.

Archeologie

Zuid-Holland, waaronder dus ook Teylingen, is een rijk archeologisch gebied, dat een eigen bewoningsgeschiedenis heeft gekend. In de natte bodem zijn in tegenstelling tot elders veel vergankelijke organische materialen, zoals hout, leer, botten en zaden, goed bewaard gebleven. Maar de moeilijkheid met de Zuid-Hollandse archeologie is, dat er weinig zichtbaar en daarmee weinig beleefbaar is. Het "verhaal" in Teylingen wordt gebruikt om de resultaten van archeologisch onderzoek toegankelijk te maken. Het "verhaal" bestaat niet alleen uit het vertellen van de historie, maar maakt ook iets ter plekke visualiseerbaar en beleefbaar. Teylingen heeft in 2009 een archeologische kaart en een gemeentelijk/regionaal archeologisch beleid ontwikkeld voor het gebied binnen haar gemeentegrenzen en er is draagvlak voor het behoud en de benutting van de archeologie.

Molens

Zuid-Holland en ook Teylingen zonder molens is ondenkbaar. Ze zijn essentieel voor ons landschap. De gemeente zorgt er met behulp van subsidie voor dat de molens in Teylingen in goede staat verkeren, dat de molens draaien en dat de molens door het publiek kunnen worden beleefd, waaronder ook (buitenlandse) bezoekers.

Religieus erfgoed

Teylingen is rijk aan onroerend religieus erfgoed, zoals kerkgebouwen, pastorieën, kloosters, kloostertuinen, begraafplaatsen en kerkenpaden enzovoort. Zij zijn monumenten van geschiedenis en cultuur. Religieuze gebouwen verliezen hun functie door ontkerkelijking en samenvoeging van kerkelijke gemeenten en parochies. Niet-beschermd monumenten lopen snel het risico ten prooi te vallen aan de slopershamer, omdat kerkgemeenschappen de lasten van dagelijks gebruik steeds moeilijker kunnen dragen. De gemeente Teylingen heeft oog voor deze problematiek en ontplooit activiteiten om het bewustzijn over de waarde van religieus erfgoed in het landschap te vergroten.

2.5.2 Effecten van de strategie van cultureel erfgoed en volkscultuur

Voordelige effecten van de strategie van de van de bestaande kwaliteiten ofwel cultureel erfgoed en volkscultuur (outcome)	Nadelige effecten strategie van de van de bestaande kwaliteiten ofwel cultureel erfgoed en volkscultuur (outcome)
<p>Maatschappij: Inwoners en bezoekers van Teylingen kunnen genieten van cultureel erfgoed en hebben een zinvolle vrije tijdsbesteding.</p> <p>Inwoners van nu en van de volgende generatie begrijpen waarom de dingen zijn zoals ze zijn in Teylingen, begrijpen de volkscultuur en begrijpen hun achtergrond</p> <p>Versterking eigen identiteit Teylingen en trots op eigen gemeente</p> <p>Vergroten aantrekkelijkheid om te gaan wonen in Teylingen</p> <p>Ruimte:</p> <p>Aandacht voor "het mooi houden cultureel erfgoed" en voor musea in Teylingen</p> <p>Ontwikkeling van gemeentelijk beleid m.b.t. architectuur, monumenten, landgoederen, archeologie, molens en religieus erfgoed</p> <p>Cultureel erfgoedlocaties in Teylingen zijn beter benut</p> <p>Het ontstaan van planologische verbindingen in Teylingen</p> <p>Toerisme: Aantrekkingskracht op toeristen en eigen inwoners om in Teylingen te recreëren</p> <p>Toename van bezoek aan evenementen, musea e.d.</p> <p>Combinatie van bezoek aan cultureel erfgoed, musea en evenementen en theater; het ontstaan van arrangementen</p> <p>Economie: Interactie en verbindingen tussen cultureel erfgoed en gevestigde ondernemers, zoals horeca en winkels; ontstaan van arrangementen</p> <p>Aantrekkelijkheid vestigingsklimaat voor ondernemers in Teylingen</p>	<p>Maatschappij: Minder aandacht voor actieve participatie voor een brede doelgroep en daarmee minder voor samen dingen doen</p> <p>Minder aandacht voor binding en sociale cohesie en voor vermindering anonimiteit</p> <p>Minder aandacht voor talentontwikkeling in de amateurkunst en in de professionele kunst</p> <p>Ruimte:</p> <p>Toerisme Minder specifieke aandacht voor cultuurtoerisme in Warmond</p> <p>Economie:</p>

2.5.3 Voorbeelden van (meetbare) resultaten

Ook bij deze strategie moeten de effecten zo smart mogelijk worden gemaakt. Hieronder volgen een aantal voorbeelden van verdere operationalisatie in meetbare resultaten. Deze opsomming is afgeleid van de gewenste effecten. Bij de monitoring van het kunst- en cultuurbeleid moeten echter ook de minder gewenste effecten worden meegenomen.

Voorbeelden van (meetbare) resultaten (output)

Maatschappij:

- Aantal ontwikkelde cultureel erfgoedroutes
- Aantal musea en tentoonstellingen
- Kennis van kinderen op de Teylingse scholen over het cultureel erfgoed
- Mate van diversiteit in het aanbod van cultureel erfgoed
- Aantal promotie activiteiten over cultureel erfgoed

Ruimte:

- Aantal activiteiten voor het onderhoud van cultureel erfgoed
- Ontwikkeld gemeentelijk beleid t.a.v. architectuur, monumenten, landgoederen, archeologie, molens en religieus erfgoed
- Beschikbare budget voor het onderhoud van cultureel erfgoed
- Aantal keren dat gebruikgemaakt wordt van erfgoedlocaties

Toerisme:

- Aantal bezoekers aan het cultureel erfgoed, zoals musea, erfgoedroutes in Teylingen
- Aantal bezoeken van jongeren aan het cultureel erfgoed
- Aantal arrangementen, waarbij een bezoek aan het cultureel erfgoed wordt gecombineerd met een bezoek aan een evenement, een theater of een museum

Economie:

- Aantal arrangementen, waarbij een bezoek aan het cultureel erfgoed wordt gekoppeld aan horeca en shopping
- Horeca en winkels zijn gevestigd in Teylingen

3 Keuze strategieën, doelgroepen en ambitieniveaus

In het voorgaande hoofdstuk zijn vijf strategieën beschreven. Het ging hierbij om Warmond als kunst- en cultuurdorp, de actieve participatie ofwel de amateurkunst, de passieve participatie ofwel de cultuurbeleving, de cultuureducatie, het erfgoed en de volkscultuur. Bij elke strategie zijn de positieve en negatieve effecten beschreven. Al eerder is aangegeven dat de strategieën niet altijd los van elkaar gezien kunnen worden. Toch zullen keuzes gemaakt worden om in het kunst- en cultuurbeleid aan te geven waar de accenten moeten komen te liggen. Aan de gemeenteraad wordt gevraagd om maximaal twee strategieën te kiezen. Dit betekent overigens niet dat er helemaal geen aandacht wordt geschonken aan de overige strategieën. Deze zullen echter een ondersteunende rol spelen.

Een belangrijke keuze die ook moet worden gemaakt is of de kunst en cultuur in Teylingen uitsluitend bedoeld is voor de eigen inwoners, voor de toeristen of voor beide doelgroepen. De bewoners zijn een belangrijke doelgroep, omdat zij ook recreëren in hun eigen gemeente en omdat zij de ambassadeur zijn van Teylingen¹⁹

Ook moet een keuze gemaakt worden voor de leeftijdscategorie. Volgens het recreatie- en toerismebeleid moet Teylingen zich richten op de bewoners en de regionale actieve empty-nesters & gezinnen met jonge kinderen. Volgens het Teylingse jeugdbeleid moet het beleid gericht zijn op jongeren en volgens het Teylingse seniorenbeleid ook op ouderen in het kader van eenzaamheidsbestrijding.

In dit hoofdstuk worden in het kort de strategieën en hun mogelijke effecten herhaald, wordt een voorstel gedaan voor de doelgroepen en wordt een voorstel gedaan voor het ambitieniveau van de beoogde effecten en producten.

3.1 Strategieën en doelgroepen

Wij stellen u voor te besluiten een keuze te maken voor twee strategieën. In het voorgaande hoofdstuk is iedere strategie omschreven.

Strategie 1	Warmond kunst- en cultuurdorp
effecten	Als we kiezen voor de strategie Warmond kunst- en cultuurdorp, kiezen we voor een focus op één kern. Echter, Warmond heeft zoveel te bieden op het gebied van kunst en cultuur. In Warmond kunst- en cultuurdorp liggen kansen op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie. Het zou jammer zijn om deze kansen niet te benutten.
Doelgroep	We willen in eerste instantie zoveel mogelijk eigen inwoners uit Teylingen naar Warmond trekken. Warmond moet voor hen een aantrekkelijk dorp zijn, waar het leuk is te vertoeven. Daarbij richten we ons op jonge gezinnen met kinderen en hun grootouders en empty nesters. Daarnaast willen we ons richten op het aantrekken van toeristen uit de regio en van de kust.

¹⁹ Gemeente Teylingen, Marketingplan toerisme en recreatie, blz. 19

Strategie 2	actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst
effecten	Als we kiezen voor de strategie actieve cultuurparticipatie ofwel amateurkunst, dan richten we ons daarbij op heel Teylingen. We kiezen dan voor mogelijkheden voor een zinvolle en plezierige tijdsbesteding, ruimte voor creativiteit, uiting en ideevorming, versterking van de sociale cohesie, talentontwikkeling en benutten van excellentie, regionale samenwerking en leukere, meer uitgebreide evenementen. Er wordt optimaal gebruikgemaakt van de subsidiemogelijkheden van de provincie en van het rijk.
Doelgroep	Wij willen ons richten op alle inwoners van Teylingen, waarbij met name jongeren tot en met 23 jaar speciale aandacht krijgen en waarbij aandacht is voor eenzaamheidsbestrijding bij ouderen vanaf 65 jaar. Jongeren hebben een heel leven voor zich, waarin zij veel plezier en profijt kunnen hebben van een goede culturele ontwikkeling. Dit heeft op zijn beurt weer een positieve uitstraling naar de Teylingse samenleving. Omdat zij in de regel minder draagkrachtig zijn dan inwoners die ouder zijn, wil de gemeente de groep jongeren op diverse manieren stimuleren om actief deel te nemen aan kunst en cultuur. Ouderen kunnen soms eenzaam zijn en zijn niet altijd in staat om dit te doorbreken. Door hen meer te betrekken bij kunst- en cultuuractiviteiten wil Teylingen deze groep betrekken bij de sameleving.

Strategie 3	passieve cultuurparticipatie ofwel cultuurbeleving
effecten	Als we kiezen voor de strategie van de passieve cultuurparticipatie ofwel cultuurbeleving, dan richten we ons daarbij op heel Teylingen. We kiezen dan voor de mogelijkheid om in Teylingen te kunnen genieten van (professionele) hoogwaardige kunst en cultuur. Hierbij staat het kunnen genieten van het werk van anderen centraal en wordt minder aandacht besteed aan het zelf en samen met anderen maken van kunst, ofwel de amateurkunst. Hierdoor staat de sociale cohesie en de talentontwikkeling in de amateurkunst ook minder centraal. Er is aandacht voor het cultureel erfgoed, zoals musea en volkscultuur en er is ook aandacht voor kunst in de openbare ruimte.
Doelgroep	Wij willen ons richten op alle inwoners van Teylingen, toeristen en bezoekers. Empty nesters zijn van harte welkom in Teylingen voor een dagje uit met hun kinderen en kleinkinderen. Aanstormende Nederlandse talenten in de beeldende kunst en in de podiumkunsten kunnen in Teylingen expositieruimten en podia vinden.

Strategie 4	cultuureducatie
effecten	Als we kiezen voor de strategie van de cultuureducatie, dan richten we ons daarbij op de jeugd van Teylingen. We kiezen ervoor dat jongeren op de Teylingse scholen in aanraking komen met kunst en cultuur en dat zij kennis, kunde en vaardigheden krijgen op dit gebied. Zij worden aangemoedigd om later een keuze te kunnen maken voor een zinvolle en plezierige tijdsbesteding en zij leren belangstelling, erkenning en waardering te hebben voor de kunst, voor elkaar, voor elkaars werk en voor het cultureel erfgoed van hun omgeving. Zo wordt voor straks een basis gelegd voor binding, sociale cohesie, samenwerking, talentontwikkeling en creativiteit.
Doelgroep	Wij willen ons richten op de jeugd van de basisscholen en van scholen voor het voortgezet onderwijs in Teylingen.

Strategie 5	Bestaande kwaliteiten ofwel cultureel erfgoed en volkscultuur
effecten	Als we kiezen voor de strategie van het cultureel erfgoed en de volkscultuur, dan kiezen we voor de ontwikkeling en het mooi houden van Teylingen en haar cultureel erfgoed, zoals monumenten, landgoederen, archeologie, molens, religieus erfgoed. Ook kiezen we voor het in stand houden van de volkscultuur, zoals verhalen uit het verre verleden, gewoonten, gebruiken en rituelen. Dit zorgt ervoor dat er kennisoverdracht plaatsvindt van de historie van de omgeving van de ene generatie op de andere generatie. Hiermee wordt de eigen identiteit vergroot en het bewustzijn dat men zuinig moeten zijn op het Teylingse "kunstwerk", dat door de eeuwen heen gemaakt is. De aandacht voor het cultureel erfgoed en voor de volkscultuur creëert kansen op het gebied van maatschappij, ruimte, toerisme en economie.
Doelgroep	Wij willen ons richten op alle inwoners van Teylingen, op toeristen en bezoekers. Hierbij wordt met name gedacht aan empty nesters, hun kinderen en kleinkinderen. De cultureel erfgoedactiviteiten zijn met name ook geschikt voor basisschoolleerlingen en leerlingen uit het voortgezet onderwijs

3.2 Ambitieniveaus

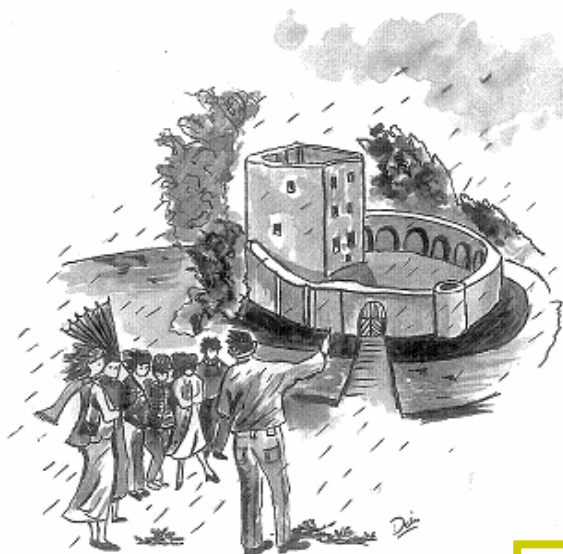
De door de gemeente beoogde effecten (outcome) en producten (output) van het kunst- en cultuurbeleid kunnen liggen op verschillende ambitieniveaus.

Hoe moeilijker de activiteit is te realiseren, hoe meer financiële middelen, inzet en tijd nodig zijn. Het gaat daarbij ook om de afhankelijkheid van andere partijen.

Vooralsnog zullen wij bij de keuze van het ambitieniveau ons richten op een laag tot en met middelbaar ambitieniveau en uitgaan van de reeds beschikbare middelen voor de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid. Bij de uitwerking van deze keuzenota zal blijken of dat een reële gedachte is of dat wij bij de raad een verzoek tot heroverweging zullen neerleggen en om meer geld zullen vragen.

Op de volgende pagina wordt duidelijk gemaakt wat met ambitieniveaus wordt bedoeld.

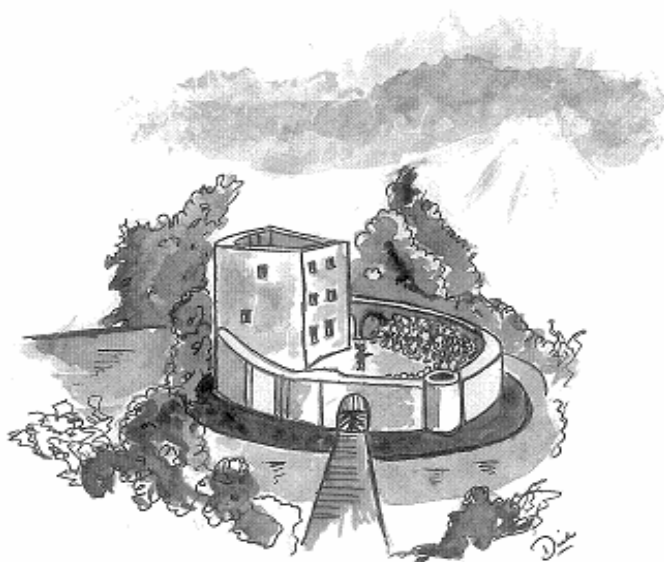
laag ambitieniveau

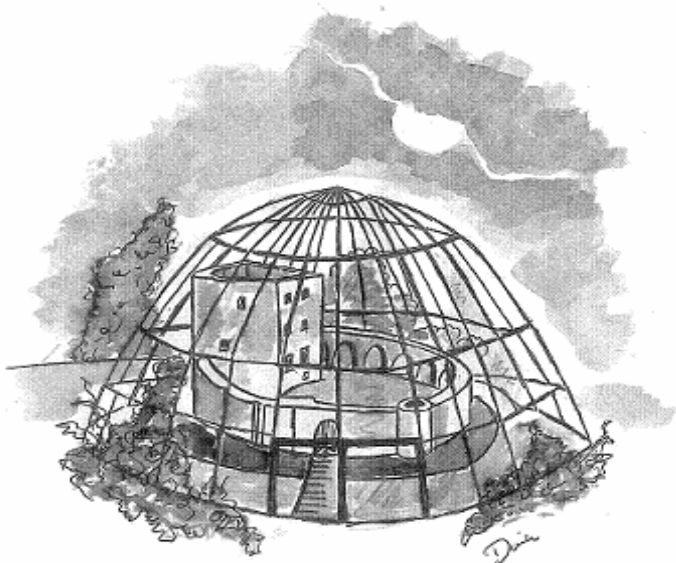
Effecten en producten met een laag ambitieniveau zijn makkelijk en op korte termijn te realiseren.

Effecten en producten op een middelbaar ambitieniveau zijn minder makkelijk te realiseren.

middelbaar ambitieniveau

hoog ambitieniveau

Effecten en producten op een hoog ambitieniveau zijn op een moeilijke en gedurende een langere periode te realiseren.

4 Welke rol kiest Teylingen?

4.1 Rolverdeling tussen de gemeente en het culturele veld

De rol van de gemeente is op het gebied van kunst- en cultuurbeleid aanvullend aan het particulier initiatief. Initiatieven ontstaan zonder enige overheidssteun uit de samenleving zelf en dat is ook goed. Echter bepaalde initiatieven kunnen niet zonder financiële steun van de gemeente, omdat ze te kostbaar of te risicovol zijn of omdat de lasten voor het particulier initiatief te zwaar zijn. De gemeente kan dan bijspringen. De gemeente maakt heldere budgetafspraken met culturele instellingen met inachtneming van de subsidieverordening. De gemeente heeft de rol van opdrachtgever en de instellingen hebben de rol van ondernemer. Zij richten zich daarbij op de smaak en de wensen van het publiek. Zij zijn actief bij het presenteren van bestaande, nieuwe en onbekende dingen en kweken daarvoor publieke belangstelling.

De gemeentelijke rol is sturend waar het gaat om gemeentelijke beleidsuitgangspunten en gemeenschapsgeld. Als begrenzing geldt de aan Thorbecke toegeschreven opvatting die nog steeds actueel is, namelijk dat de inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst geen overheidszaak is. De gemeente moet zorgen voor de culturele (basis-) infrastructuur.

De gemeente bepaalt het beleid, stelt (daarmee) kaders, stimuleert, faciliteert en heeft vervolgens tot taak om te monitoren of de maatschappelijke effecten zijn bereikt. In de volgende paragrafen staat beschreven op welke wijze de gemeente haar rol wil vervullen.

4.1.1 Stimuleren

- promotie kunst en cultuur

Om inwoners en bezoekers van Teylingen te kunnen stimuleren om deel te nemen aan kunst- en cultuuractiviteiten, moeten zij op zijn minst op de hoogte zijn van de mogelijkheden die er zijn.

Informatie van dit aanbod is op dit moment versnipperd en daarom minder toegankelijk.

Bundeling van de informatie en een goede promotie is van groot belang voor het culturele aanbod.

Informatie over het culturele aanbod wordt op fysieke plaatsen aangeboden, bijvoorbeeld bij de bibliotheek, de VVV, op publicatieborden in de gemeente, de kunst- en cultuurmarkt/vrijwilligersmarkt of op andere plaatsen waar veel publiek komt.

Ook wordt informatie over het culturele aanbod via folder- en ander publiciteitsmateriaal verspreid en zijn regelmatig artikelen te lezen in regionale en landelijke magazines.

Informatie over het culturele aanbod wordt natuurlijk ook via de digitale weg aangeboden, bijvoorbeeld op de website van de gemeente Teylingen, de eventueel te ontwikkelen UITpunten door de bibliotheek en daar waar mogelijk op andere regionale of landelijke websites.

Er wordt ook gebruikgemaakt van radio en tv. Er zijn goed functioneren (regionale) omroepen en er zijn goede banden tussen de cultuurinstellingen, de gemeente en deze omroepen.

Om de promotie op gang te brengen en te houden is er een Teylings promotieplatform, waarin culturele instellingen, de toeristische sector en andere betrokken partijen samenwerken.

- verankering

Verankering van het kunst- en cultuurbeleid wordt bewerkstelligd door een **goede samenwerking** tussen alle betrokken partijen, zoals culturele instellingen, scholen, de toeristische sector, het bedrijfsleven, de horeca en de gemeente. Samenwerkingsverbanden worden geïnstitutionaliseerd en zullen daardoor niet snel verdwijnen. Op dit moment vindt samenwerking incidenteel plaats.

Daarom stimuleert de gemeente dat er meer overleg komt, zodat activiteiten elkaar kunnen

versterken en op elkaar kunnen worden afgestemd. Zo wordt het mogelijk dat er optimaal

gebruikgemaakt wordt van elkaars kwaliteiten. De samenwerking fungeert enerzijds als plek voor ontwikkeling van ideeën, initiatieven, synergie en inspiratie, anderzijds als plek voor afstemming, overleg en evaluatie. Bij dit overleg zijn sleutelfiguren vanuit het culturele veld en

vertegenwoordigers vanuit de toeristische sector, het bedrijfsleven, de horeca en de gemeente betrokken.

Door samenwerking kunnen culturele instellingen zorg dragen voor een **gevarieerd en kwalitatief hoog aanbod**. Variatie kan ontstaan door met elkaar afspraken te maken over het aanbod. Zo wordt voorkomen dat er een teveel ontstaat aan het één en een tekort aan het ander. Hierdoor ontstaat een goede verdeling van het aanbod over de instellingen. Door samenwerking kan ook aandacht besteed worden aan de kwaliteit van het aanbod. Er kunnen afspraken gemaakt worden over de doelgroep jongeren en over eenzaamheidsbestrijding bij ouderen.

De **maatschappelijke stage** zorgt voor extra ondersteuning door leerlingen uit het voortgezet onderwijs te betrekken bij culturele activiteiten. De stagemakelaar van het steunpunt vrijwilligerswerk onderhoudt hierover contacten met de culturele instellingen, de scholen en hun

leerlingen. **Senioren** worden in de gelegenheid gesteld om hun kennis en kunde in te zetten als zij dit willen.

4.1.2 Faciliteren

- Beschikbare financiële middelen

In de begroting 2009-2012 zijn de onderstaande bedragen opgenomen voor kunst- en cultuur. De herijking van het kunst- en cultuurbeleid kan echter consequenties hebben voor de daadwerkelijk beschikbare budgetten. Bij de vaststelling van de begrotingen voor de komende jaren kan men zich herroepen en kunnen de budgetten op dat moment definitief worden vast gesteld.

	2009	2010	2011	2012
Versterken kunst- en cultuuruitingen.	* €30.000	€30.000	€30.000	€30.000
Waarvan reeds besteed: (Het is nog niet duidelijk welke van deze bedragen doorvertaald worden naar de daarop volgende jaren)				
fonds cultuurparticipatie:				
Verhalen verteld	€ 3.876			
Jongeren subculturen	€ 1.666			
Jacoba van Beieren	€ 3.333			
Zomeractiviteiten voor ouderen	€ 5.500			
Boterhuispolder	€ 2.778			
Regionale talentontwikkeling	€ 2.000			
Bemused	€ 1.300			
Overige:				
Koe& Kunst	€ 3.750			
Opera in de Ruïne?	€ 2.500			
Restant:	€ 3.297			
Warmond profileren als kunst- en cultuurdorp.	*€15.000	€15.000	€15.000	€15.000
Warmond kunstweek (kadernota 2010-2013)		€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
Theaterfunctie in Teylingen versterken (stelpost)	*€50.000	€100.000	€100.00	€100.000
Welzijnsprogramma 2009, subsidies:	*€128.999			
’t Onderdak (dit is inclusief exploitatie)	€ 64.000			
Muziekvereniging St. Cecillia	€ 4.900			
Muziekvereniging Crescendo	€ 12.800			
Toneelvereniging St. Matthias	€ 5.800			
Muziekvereniging Brassband Warmond	€ 1.650			
Afbouwregeling zanggroep Cantabile	€ 546			
Afbouwregeling Voorhouts Kamerkoor	€ 228			
Jeugdmuziektheater De Speelkring	€ 18.300			
Volksuniversiteit Teylingen	€ 13.800			
Werkgroep Kunstmenu Warmond	€ 600			
Platform Cultuureducatie Duin- en Bollenstreek	€ 2.075			
Vereniging Het Oude Raadhuis	€ 2.800			
Stichting Oud Sassenheim	€ 500			
Historische Kring Voorhout	€ 500			
Historisch Genootschap Warmelda	€ 500			
Theaterprogrammering Het Trefpunt	*€ 35.842			
Totaal beschikbaar *	€ 259.841			

De subsidies worden niet altijd volledig gebruikt voor kunst- en cultuuractiviteiten, maar soms ook voor ander doeleinden.

Er zijn sterke raakvlakken tussen de budgetten voor kunst en cultuur en die voor recreatie en toerisme. De activiteiten op beide beleidsterreinen kunnen elkaar versterken, waardoor delen van het budget voor recreatie en toerisme indirect worden besteed aan kunst en cultuuractiviteiten.

Er zijn sterke raakvlakken tussen de budgetten van recreatie en toerisme en van kunst en cultuur. De activiteiten op beide beleidsterreinen versterken elkaar, waardoor delen van het

- Subsidieverstrekking

Eén van de belangrijkste beleidsinstrumenten van de gemeente is de subsidieverstrekking. De keuze die naar aanleiding van deze nota gemaakt wordt is van invloed op het subsidiebeleid. In de beleidsnota zal hierover een paragraaf worden opgenomen.

De subsidieverstrekking vindt plaats conform de op 5 februari 2009 vastgestelde subsidieverordening. De gemeente stelt in haar subsidiebeleid een aantal criteria voor die meewegen bij de subsidieverstrekking:

- betrekken van jongeren bij de activiteiten
- activiteiten voor de bestrijding van eenzaamheid bij ouderen

- financiering kunst en cultuur

De gemeente stelt gelden ter beschikking voor regionale kunst- en cultuurprojecten, die samen met de Holland Rijnland gemeenten worden uitgevoerd. De provincie en het Rijk subsidiëren deze projecten en de gemeenten leggen éénderde van het bedrag bij.

- "Mee kunnen doen"

De gemeente vindt het van belang dat iedereen "mee kan doen". Zij ziet erop toe dat er geen financiële en fysieke belemmeringen zijn, die dit meedoen niet mogelijk maken. Voor inwoners van Teylingen die het financieel wat minder hebben is het vanaf november 2007 mogelijk, om via de ISD Bollenstreek per gezinlid per jaar een bedrag van € 100 te ontvangen. Het bedrag is bedoeld voor deelname aan sociaal-culturele of sportieve activiteiten die buiten de sfeer van het huishouden of het familieverband plaatsvinden.

- Voorzieningen

De gemeente is primair geen eigenaar van nieuw te ontwikkelen voorzieningen. Echter, wanneer de markt geen zorg draagt voor voorzieningen, neemt de gemeente het initiatief.

- Fondsenwerving

De gemeente vindt het van belang dat kunst- en cultuurinstellingen naast gemeentelijke subsidie en lidmaatschapsgelden zorgen voor meer eigen inkomsten. Er zijn bijvoorbeeld mogelijkheden voor het aanspreken van fondsen. Het steunpunt Vrijwilligerswerk, dat ondergebracht is bij de Stichting Welzijn Ouderen organiseert cursussen Fondswerving. Tijdens deze cursussen leren culturele instellingen een goed plan op te stellen, waarmee zij bij fondsen of sponsors kunnen aankloppen voor gelden.

- Maatschappelijk betrokken ondernemen

De gemeente stimuleert dat culturele instellingen worden ondersteund door het bedrijfsleven, de middenstand en de horeca. De gemeente organiseert iedere twee jaar een beursvloer waarbij culturele instellingen en het Teylingse bedrijfsleven elkaar ontmoeten en goede afspraken maken over de wijze waarop zij elkaar van dienst kunnen zijn.

4.1.3 Monitoren

Resultaatmeting kan alleen plaatsvinden, wanneer er goede afspraken gemaakt zijn met degenen die moeten zorgen voor die resultaten, zoals culturele instellingen of de gemeente zelf. Belangrijk is dat ieder weet welke resultaten behaald moeten worden en wat van een ieder verwacht wordt. Voor de culturele instellingen moet immers duidelijk zijn welke effecten de gemeente voor ogen heeft met het kunst- en cultuurbeleid en hoe zij dit vertalen in hun activiteiten.

Resultaatmeting en het tijdstip waarop dat moet gebeuren, gebeurt met hen in samenspraak en op verschillende tijdstippen. Sommige resultaten worden al tijdens of kort na de beleidsperiode gemeten. Voor andere resultaten is misschien meer tijd nodig. In 2009 een vindt een nulmeting plaats. Zo kan na verloop van tijd een evaluatie van het beleid plaatsvinden. De toetsing kan een kwalitatieve of een kwantitatieve insteek hebben.

5 Conclusies, aanbevelingen en beslispunten

Kunst- en cultuurbeleid

De gemeente Teylingen heeft nog geen kunst- en cultuurbeleid ontwikkeld. Omdat de gemeente denkt dat er nog veel meer kansen zijn om van Teylingen een aantrekkelijke, leefbare gemeente te maken op het gebied van kunst en cultuur voor zowel haar eigen inwoners als voor mensen buiten Teylingen, is een kunst- en cultuurbeleid gewenst. Dit is ook de mening van de commissie Welzijn, die over dit onderwerp in haar vergadering van 9 september 2008 heeft ingestemd met de startnotitie kunst en cultuur.

Rol van de gemeente

De rol van de gemeente kan op verschillende manieren worden ingevuld. Aanbevolen wordt dat de rol van de gemeente hoofdzakelijk bestaat uit het maken van beleid, het stimuleren, faciliteren en monitoren. Daarbij heeft de gemeente de rol van opdrachtgever en de instellingen de rol van ondernemer. De gemeentelijke rol is sturend waar het gaat om gemeentelijke beleidsuitgangspunten en gemeenschapsgeld. De gemeente houdt zich niet bezig met de inhoudelijke beoordeling of bemoeienis met de kwaliteit van kunst en cultuur, maar zorgt voor de culturele (basis-) infrastructuur.

Keuze voor twee strategieën

De gemeente heeft in deze nota een aantal strategieën en de daaraan verbonden effecten beschreven waarlangs zij haar missie en dromen kan waarmaken. Het is echter een onmogelijke opdracht om al deze dromen waar te maken. Daarom wordt aanbevolen een keuze te maken voor twee strategieën. De andere strategieën zullen een ondersteunende rol spelen.

Keuze doelgroepen

Een belangrijke keuze die ook moet worden gemaakt is de keuze voor de doelgroepen. Is kunst en cultuur in Teylingen uitsluitend bedoeld is voor de eigen inwoners, voor de toeristen of voor beide doelgroepen. Ook moet een keuze gemaakt worden voor de leeftijdscategorie. Aanbevolen wordt per strategie te kiezen voor de doelgroep die daarbij genoemd wordt. Jongeren en ouderen spelen daarbij een belangrijke rol.

Keuze ambitieniveau

De door de gemeente beoogde effecten (outcome) en producten (output) kunnen liggen op verschillende ambitieniveaus:

- Effecten en producten met een laag ambitieniveau zijn makkelijk en op kortere termijn te realiseren.
- Effecten en producten op een middelbaar ambitieniveau zijn minder makkelijk te realiseren.
- Effecten en producten op een hoog ambitieniveau zijn op een moeilijke wijze en gedurende een langere periode te realiseren.

Hoe moeilijker de activiteit is te realiseren, hoe meer financiële middelen, inzet en tijd nodig zijn. Het gaat daarbij ook om de afhankelijkheid van andere partijen. Aanbevolen wordt voor het ambitieniveau te kiezen voor een laag tot en met middelbaar ambitieniveau en uit te gaan van de reeds beschikbare middelen voor de uitvoering van het kunst- en cultuurbeleid. Aanbevolen wordt bij de uitwerking van deze keuzenota te bekijken of dit een reële gedachte is of dat bij de raad een verzoek tot heroverweging neergelegd moet worden en dat om meer geld gevraagd moet worden.

- Subsidieverstrekking

Eén van de belangrijkste beleidsinstrumenten van de gemeente is de subsidieverstrekking. De keuze die naar aanleiding van deze nota gemaakt wordt is van invloed op het subsidiebeleid. In de beleidsnota zal hierover een paragraaf worden opgenomen.

De subsidieverstrekking vindt plaats conform de op 5 februari 2009 vastgestelde subsidieverordening. De gemeente stelt in haar subsidiebeleid een aantal criteria voor die meewegen bij de subsidieverstrekking:

- betrekken van jongeren bij de activiteiten
- activiteiten voor de bestrijding van eenzaamheid bij ouderen

Beslispunten

Wij stellen u voor te besluiten:

1. twee strategieën te kiezen voor de verdere uitwerking van het kunst- en cultuurbeleid
2. akkoord te gaan met de keuze van de doelgroepen, behorende bij de strategieën
3. akkoord te gaan met de voorgestelde ambitieniveaus: laag en middelbaar